

Δ5 B10

ΒΙΟΣ

ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΙΝΝΟΚΕΝΤΙΟΥ ΤΟΥ Ε'.

ΠΡΩΤΟΥ ΠΑΠΑ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΙΕΡΟΚΗΡΥΚΩΝ

ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΣ ΛΕΓΟΜΕΝΩΝ

ΔΟΜΙΝΙΚΑΝΩΝ.

3707

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ

Τύποις Α. Ζέλλιτς Υίων, Πέρα οδός Μπαλκόν, 4-6-8, και οδός Γιαζιτζι, 7-11

(Δίοδος Ζέλλιτς).

Δ5

ΒΙΟΣ

ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΙΝΝΟΚΕΝΤΙΟΥ ΤΟΥ Ε΄.

ΠΡΩΤΟΥ ΠΑΠΑ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΙΕΡΟΚΗΡΥΚΩΝ

ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΣ ΛΕΓΟΜΕΝΩΝ

ΔΟΜΙΝΙΚΑΝΩΝ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ

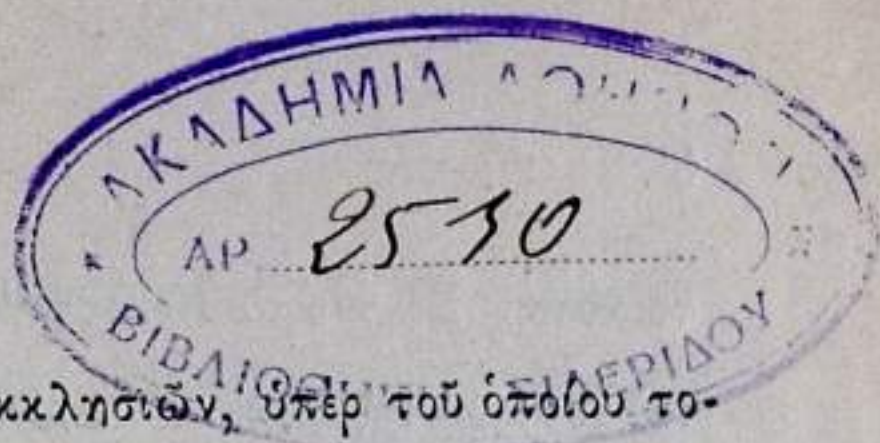
Τύποις Α. Ζέλλιτς Υίων, Πέρα οδός Μπαλκόν, 4-6-8, καί οδός Γιαζιτζι, 7-11

(Δίοδος Ζέλλιτς)

Εἰς τὸ βιβλίον Συνοψισμὸς 1925 τοῦ ὁμοῦ ἑκδομένου L'Union des
Eglises (L'année N° 14, pp. 431-435) ἐξέδωκεν ὁ Claude Pin
ἄρθρον ὑποτίτλου: Ouvriers de l'Union. Un centenaire.
Le bienheureux Pierre de Tarentaise, le Pape Innocent
V (1225-1276), ὡς τῆς: Principalement, d'après
la Vie du bienheureux Innocent V, premier Pape
de l'Ordre des Frères Prêcheurs, par un religieux
du même Ordre [P. Mothon]

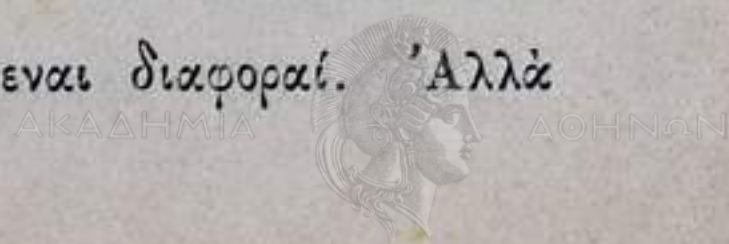
Illustration: Façade de la Cathédrale Saint-Jean de Lyon
Intérieur de la " " " " "
le bienheureux Innocent V pape (Pierre de
Tarentaise.) Par Fra Angelico. -

Τὸ ζήτημα τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου το-
σοῦτον δεικνύει ἐνδιαφέρον ἡ Α. Α. ὁ Πάπας Λέων ΙΓ', ὑπῆρξε πάν-
τοτε τὸ ἀντικείμενον τῆς σταθερᾶς φροντίδος καὶ ζωηρᾶς μερίμνης
τῶν ἐπὶ τῆς ἀποστολικῆς Καθέδρας διαδόχων ἐκείνου τὸν ὅποιον ὁ
Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς κατέστησε ποιμένα τῶν ἰδίων προβά-
των, εἰπὼν αὐτῷ, « Πέτρε, βόσκει τὰ ἀρνία μου, ποίμαινε τὰ πρό-
βατά μου. »

Ἀφ' ἧς ἐποχῆς ὁ ἐχθρὸς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους κατώρθωσε νὰ
ἐνσπείρῃ μεταξὺ τῶν δύο ἀδελφῶν λαῶν, Ἑλλήνων καὶ Λατίνων,
τὴν διχόνοιαν, διὰ λόγους κοσμικοὺς μᾶλλον παρὰ θρησκευτικοὺς,
οἱ Πάπαι, καθῆκον ἱερώτατον ἐκπληροῦντες, οὐδέποτε ἐπαύσαντο
ἐργαζόμενοι πρὸς ἄρσιν τοῦ ὀλεθρίου τούτου χωρισμοῦ, ὁ ὁποῖος το-
σούτων καὶ τηλικούτων ἐγένετο πρόξενος δεινῶν, καὶ εἰς τὸν χρι-
στιανισμόν μὲν σύμπαντα, ἀλλ' ἰδίως εἰς τὰ χριστιανικὰ ἔθνη τῆς
Ἀνατολῆς. Μεταξὺ τῶν Παπῶν οἵτινες πλέον τῶν ἄλλων ἐμόχθη-
σαν ὑπὲρ τοῦ ἔργου τούτου, ἐξέχουσιν θέσιν κατέχει ὁ μακάριος
Ἰννοκέντιος ὁ Ε', πρῶτος Πάπας ἐκ τοῦ Τάγματος τῶν Δομινικα-
νῶν, τοῦ ὁποίου σύντομον βιογραφίαν παρέχομεν εἰς τοὺς ἀναγνώ-
στας ἡμῶν.

Πολλοὶ λέγουσιν ὅτι διὰ νὰ γίνῃ ἡ ἐνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν,
δέον νὰ συγκροτηθῇ Σύνοδος Οἰκουμενικὴ καὶ ἐκεῖ νὰ συζητηθῶσιν
αἱ μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν ὑφιστάμεναι διαφοραί. Ἀλλὰ

6'.

τοιαῦται Σύνοδοι συνεκροτήθησαν πλέον ἢ ἅπαξ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ σχίσματος, καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία, κατόπιν μακρῶν καὶ σοβαρῶν συζητήσεων, ἐδέξατο, διὰ τῶν ἐπισήμων αὐτῆς ἀντιπροσώπων, τὴν ἀλήθειαν τῆς καθολικῆς διδασκαλίας. Τοιαύτη ὑπῆρξε, μετὰξὺ ἄλλων, καὶ ἡ ἐν Λυῶν συγκροτηθεῖσα ἐν ἔτει 1274, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ μακάριος Ἰννοκέντιος ὁ Ε΄, Καρδινάλιος ἔτι ὢν, σπουδαιότατον ἔλαβε μέρος, συντελέσας τὰ μέγιστα, διὰ τῆς παιδείας καὶ φρονήσεως αὐτοῦ, εἰς τὴν ἑνωσιν τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, ἥτις συνετελέσθη ἐν τῇ Συνόδῳ ἐκείνῃ.

Ἄλλοι πάλιν, ἄγαν ἀπαισιόδοξοι, φρονοῦσιν ὅτι ἑνώσεις τῶν Ἐκκλησιῶν εἶναι παντελῶς ἀδύνατος, καὶ πᾶσα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀπόπειρα, ἀπλῆ ματαιοπονία. Οἱ τοιοῦτοι, προφανῶς, λησμονοῦσι τὴν δύναμιν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ ὑπ' αὐτῆς τελεσθέντα θαυμάσια ἐν τε τῇ ἀρχῇ τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ ἐν τῷ μετέπειτα βίῳ τῆς Ἐκκλησίας. Ἀναντιρρήτως, ἡ ἑνώσις εἶναι ἔργον δυσχερέστατον, καὶ ἡ ἐπίτευξις καὶ διατήρησις αὐτῆς παρουσιάζει πολλὰς δυσκολίας. Πλὴν, παρὰ τῷ Θεῷ οὐκ ἀδυνατήσκει πᾶν ῥῆμα, καὶ οἱ πιστοὶ ὀφείλουσι μετὰ θάρρους καὶ προσκαρτερίας νὰ ζητῶσι παρὰ τοῦ Θεοῦ, ἵνα δοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, διὰ τῆς ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ πίστει ἐνώσεως πάντων τῶν πιστευόντων εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ καὶ Λυτρωτοῦ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων, διότι, πρὸς ἐπίτευξιν τῆς ἐνώσεως, ἀπαιτεῖται, πρὸ παντός ἄλλου, προσευχὴ καὶ προσευχὴ ἐκτενής.

Αἱ δογματικαὶ συζητήσεις πολλάκις μέχρι τοῦδε ἀπέδειξαν τὴν ἀλήθειαν τῆς καθολικῆς διδασκαλίας, ὡς καὶ αὐτοὶ οἱ διεστῶτες ἀναγκάζονται νὰ ὁμολογήσωσι. Δὲν λείπει λοιπὸν τὸ φῶς καὶ ἡ γνῶσις. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον λείπει εἶναι ἡ καλὴ διάθεσις τῶν κεχωρισμένων ἡμῶν ἀδελφῶν. Καὶ ἐπειδὴ μόνος ὁ Θεὸς εἶναι Κύριος τῶν καρδιῶν τῶν ἀνθρώπων, δεηθῶμεν αὐτοῦ θερμῶς ὅπως χορηγήσῃ τοῖς διίσταμένοις τὴν ἑαυτοῦ χάριν, καὶ ἐπαναγάγῃ αὐτοὺς εἰς τὴν μίαν ποίμνην, ἣν ἐνεπιστεύθη τῷ κορυφαίῳ Πέτρῳ καὶ τοῖς διαδόχοις αὐτοῦ. Ἐπικαλεσθῶμεν προσέτι, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, τὴν μεσιτείαν τῆς Παναγίας Παρθένου καὶ τοῦ μακαρίου Ἰγνοκεντίου, ὅστις μετὰ τοσοῦτου ζήλου καὶ τοσαύτης ἀφοσιώσεως ἐμόχθησεν ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως τῶν δύο Ἐκκλησιῶν καὶ τοῦ θριάμβου τῆς πίστεως.

Α΄.

ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΚΑΙ ΕΙΣΟΔΟΣ

ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΤΑΓΜΑ ΤΩΝ ΔΟΜΙΝΙΚΑΝΩΝ

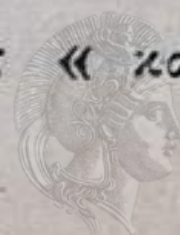
Ὁ μακάριος Ἰννοκέντιος ὁ Ε΄. ἐγεννήθη περὶ τὸ ἔτος 1225, ἐξ εὐγενῶν γονέων, ἐν Μουτιέρῃ τῆς Ταραντασίας, κατὰ τινὰς τῶν βιογράφων του. Ἄλλοι ὑποστηρίζουσιν ὅτι ἐγεννήθη ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῆς Ἀόστης, ἐν Ἰταλίᾳ. Βαπτισθεὶς ὠνομάσθη Πέτρος, ἀφοῦ δὲ εἰσῆλθεν εἰς τὸ Τάγμα τῶν Δομινικανῶν, ἐκλήθη Πέτρος ἐκ Ταραντασίας.

Νέον ἔτι, οἱ γονεῖς του τὸν ἐνεπιστεύθησαν εἰς τὸν θεῖόν του Βερμόνδον ἢ Βερνάρδον Δε-Κοῦρ, ὅστις ἦτο τότε κανονικὸς τοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ τῆς Ταραντασίας. Οὗτος ἐδέχθη τὸ παιδίον εὐχαρίστως, καὶ μετὰ πατρικῆς μερίμνης ἐπηγρύπνει ἐπ' αὐτοῦ. Βαθμηδὸν αἱ πνευματικαὶ του δυνάμεις ἤρχισαν ν' ἀναπτύσσωνται, καὶ ἐθεωρήθη καλὸν νὰ τὸ στείλωσιν εἰς Παρισίους, ἵνα παρακολουθήσῃ τὰ μαθήματα τοῦ περιφήμου Πανεπιστημίου τὸ ὅποιον ἤκμαζε τότε εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην. Ἐκεῖ ὁ ἡμέτερος ἅγιος νεανίας, γνωρίσας τοὺς Δομινικανούς, ἠσθάνθη ἰσχυρὰν κλίσιν πρὸς τὸ Τάγμα αὐτῶν. Ἦτο μόλις δεκαετὴς ὅταν ἔλαβε τὸ ἔνδυμα τοῦ Ἀγίου Δομνίκου

ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ μακαρίου Ἰορδάνου ἐκ Σαζωνίας, δευτέρου Γενικοῦ Προεστῶτος τοῦ Τάγματος, μετὰ ἐξήκοντα ἄλλων ὑποψηφίων.

Ὁ μακάριος Θωμᾶς ἐκ Καντιπράτου, ὅστις ὑπῆρξε μάρτυς τῆς τελετῆς ταύτης, κάμνει τὴν ἐπομένην ἐνδιαφέρουσαν ἔκθεσιν τῶν συμβάντων. « Τὰ παιδιά ταῦτα, λέγει οὗτος, τόσον ὀλίγην « γνῶσιν εἶχον τῆς λατινικῆς, ὥστε μετὰ δυσκολίας ἠδύναντο νὰ « ἀναγνώσωσιν ἐν ἀνάγνωσμα τῆς ἀκολουθίας τοῦ ὁρθροῦ καὶ κα- « τόπιν ἀκόμη πολλῶν προπαρασκευῶν. Συνελθόντος βραδύτερον « τοῦ Γενικοῦ Συνεδρίου τοῦ Τάγματος, οἱ Πατέρες, οἵτινες, κατὰ « τοὺς κανονισμοὺς, ὤφειλον νὰ ὑποδείξωσιν εἰς τὸν Γενικὸν Προε- « στῶτα τὰ ἐλαττώματα τῆς κυβερνήσεώς του, τῷ ἔκαμαν ἀμέ- « σως παραστάσεις, διὰ τὴν μεγάλην εὐκολίαν μεθ' ἧς ἐδέχθη εἰς « τὸ Τάγμα πρόσωπα τὰ ὅποια θὰ τὸ ἐπεβάρυνον μόνον, καὶ « τὸν προσεκάλεσαν νὰ ἐκθέσῃ τοὺς λόγους τῆς πράξεώς του « ταύτης. Ὁ μακάριος Ἰορδάνης τοῖς ἀπήντησε διὰ τῶν ἐξῆς προ- « φητικῶν λόγων: Λάβετε ὑπομονὴν ἕως ὅτου τὰ νεαρὰ ταῦτα « φυτὰ αὐξηθῶσι, καὶ προσέξατε καλῶς μὴ περιφρονήσητε τὰ μικρὰ « ταῦτα, τὰ ὅποια ἡ θεία Πρόνοια μᾶς ἔστειλε. Θὰ ἔλθῃ ἡμέρα, « σᾶς τὸ προλέγω ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου, ὅπου ὅλα αὐτὰ τὰ « παιδιά θὰ κηρύξωσι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ μείζονος κόπου « καὶ περισσοτέρας ὠφελείας διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ψυχῶν, παρὰ « πολλοὶ ἄλλοι, τῶν ὁποίων τὰ προτερήματα ἐκτιμᾶτε σήμερον « περισσότερον. » Προσθέτει δὲ ὁ μακάριος Θωμᾶς « καὶ ἡμεῖς

« βλέπομεν σήμερον πόσον ἦσαν ἀληθεῖς οἱ λόγοι οὗτοι. » (De Apibus.)

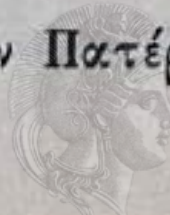
Ἐξ ὅλων τούτων τῶν εὐσεβῶν νέων οὐδεὶς ἐξεπλήρωσε περιφανέστερον Πέτρου τοῦ ἐκ Ταραντασίας, τὴν θεόπνευστον πρόρρησιν. Τὸν βλέπομεν καθηγητὴν τῆς Θεολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῶν Παρισίων, ἐπαρχιακὸν Ἡγούμενον τοῦ Τάγματός του ἐν Γαλλίᾳ, Καρδινάλιον πρύτανιν τοῦ Ἱεροῦ Συλλόγου, καὶ τέλος, πρῶτον ἐκ τῶν τέκνων τοῦ Ἀγίου Δομινίκου, ἀνερχόμενον τὴν καθέδραν τοῦ Πέτρου.

Β΄.

ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

Ἡ μεγάλη Σχολὴ τοῦ Ἀγίου Ἰακώβου εἰς τὴν ὁποίαν ἦλθε τότε ὁ ἡμέτερος ἅγιος νεανίας, θὰ ᾔηται ὁ τόπος τῆς διαμονῆς του, κατὰ τὸ μείζον διάστημα τῆς ζωῆς του. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ δώσωμεν εἰς τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας λεπτομερείας τινὰς περὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ διοργανισμοῦ τῆς κοινότητος ταύτης.

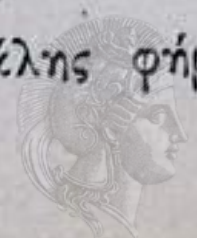
Ἡ νέα Σχολὴ τοῦ Ἀγίου Ἰακώβου παρουσίαζεν εἰς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, φαινόμενον, ἴσως μοναδικὸν ἐν Εὐρώπῃ. Οἱ πολυάριθμοι μοναχοὶ οἵτινες ἔζων ἐντὸς αὐτῆς ἦσαν διηρημένοι εἰς τρεῖς διακεκριμένας κατηγορίας: τῶν Δοκίμων, τῶν Μαθητῶν καὶ τῶν Πατέρων.

Οἱ Δόκιμοι αὐτῆς ἦσαν, λήγοντος τοῦ δεκάτου τρίτου αἰῶνος, οὐχὶ ὀλιγώτεροι τῶν ἑκατόν. Τινὲς ἐξ αὐτῶν, ὡς ὁ ἡμέτερος Ἅγιος, εἶχον ἔλθει εἰς τὸν τόπον τῆς δοκιμασίας, παῖδες ἔτι, ἄλλοι παρουσιάζοντο ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς ἡλικίας των, ἄλλοι, τέλος, πλέον προκεχωρημένοι, εἶχον ἐγκαταλείψει ἐκκλησιαστικὰ ἀξιώματα καὶ θέσεις τιμητικὰς ἐν Πανεπιστημίῳ, ὅπως ἀφιερῶσιν εἰς τὸ νέον ἔργον τὸ ὁποῖον εἶχεν ἰδρύσει ὁ Ἅγιος Δομίνικος. Οἱ Δόκιμοι οὗτοι ἦσαν διηρημένοι καθ' ὁμάδας, ἀναλόγως τῆς χάριτος ἣν εἶχον λάβει παρὰ Θεοῦ. Ἐκάστης ὁμάδος ἐπεμελεῖτο εἰς μοναχὸς, ἀνὴρ ἐνάρητος καὶ πεπειραμένος, ἐπιφορτισμένος ἐκ μέρους τῶν προεστώτων του, νὰ δοκιμάζῃ τὰς διαφόρους κλήσεις τῶν Δοκίμων, καὶ νὰ δέχεται εἰς τὸν ἐπίσημον ὄρκον τοῦ μοναχικοῦ βίου, ἐκείνους ἐξ αὐτῶν, οὓς θέλει κρίνει ἀξιούς. Πλησίον τοῦ μέρους τῆς δοκιμασίας, ὑπῆρχον αἱ Νεανικαὶ Σχολαί, ὅπου τὰ παῖδιά τὰ ὁποῖα εἶχον λάβει τὸ ἔνδυμα, ἐδιδάσκοντο τὴν Γραμματικὴν καὶ τὰ πρῶτα στοιχεῖα τῶν ἐπιστημῶν. Κατόπιν ἐξηκολούθουν διαδοχικῶς τὴν σπουδὴν τῆς φιλοσοφίας, λογικῆς, τῶν ἔργων τῆς φυσικῆς τοῦ Ἀριστοτέλους, καὶ τελευταῖον τῆς μεταφυσικῆς. Εὐθύς δὲ ἅμα ἡ ἡλικία των τὸ ἐπέτρεπεν, ἐπεδίδοντο εἰς τὴν μελέτην τῶν Ἀγίων Γραφῶν, τὸ σύνολον τῶν ὁποίων ἦσαν ὑποχρεωμένα νὰ μανθάνωσιν ἐκ στήθους. Μετὰ ταῦτα εἰσήγοντο εἰς τὰς Σχολὰς τῶν πρεσβυτέρων, ὅπου, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν διδασκάλων ἱκανῶν, ἠκολούθουν σειρὰν μαθημάτων καὶ σπουδῶν τελειότεραν.

Πεπρωικισμένος μέ ἔξοχον πνεῦμα καί μελετῶν ἐν τῇ Σχολῇ ἐκείνῃ ὑπὸ διδασκάλους ὅσῳ ἀφωσιωμένους τόσῳ καί σοφοῦς, ἐν οἴκῳ ὅπου πάντοθεν ἀνέπνεέ τις τὴν ἀγάπην τῆς μελέτης καί τῆς ἀρετῆς, ὁ μακχάριος Πέτρος ἐκ Ταραντασίας ἔκαμε θαυμασίας προόδους εἰς τὰ γράμματα καί τὴν εὐσέβειαν. Διὰ τοῦτο, ἀφοῦ ἐσπούδασε διαδοχικῶς, φιλολογίαν, φιλοσοφίαν καί θεολογίαν, διωρίσθη ἐντὸς μικροῦ διαστήματος, καθηγητής. Ἦτο μόλις εἰκοσιοκταέτης, ὅτε, μολονότι ὑπῆρχον καί ἄλλοι πολλοὶ λίαν ἱκανοὶ μοναχοὶ καί ἀρχαιότεροι αὐτοῦ, οἱ προεστώτες τὸν διώρισαν ἵνα παρὰδίδῃ τὴν ὑψηλοτέραν τῶν ἐπιστημῶν, τὴν θεολογίαν, ἐν τῷ μεγάλῳ Πανεπιστημίῳ τῶν Παρισίων. Ὁ Ἅγιος Θωμᾶς, περὶ τοῦ ὁποίου ἐλέχθη ὅτι ἦτο ὁ σοφώτερος τῶν ἁγίων καί ὁ ἁγιώτερος τῶν σοφῶν, ὁμῆλιξ περίπου καί στενὸς φίλος του, ἐδίδασκεν ἐπίσης, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, τὴν Θεολογίαν εἰς τὸ περίφημον ἐκεῖνο Πανεπιστήμιον. Καί ὁμως, μᾶς λέγει ὁ πατὴρ Τουρών, ἡ ἀξία τοῦ πατρὸς Πέτρου ἐκ Ταραντασίας, δὲν ἐπεσκήσθη οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον ὑπὸ τῆς τοῦ Ἀγγελικοῦ Διδασκάλου. Ὡς ὁ ἐνδοξος αὐτοῦ συνάδελφος, ὃχι μόνον κατεγοήτευε τοὺς ἀκροατάς του διὰ τῆς διδασκαλίας του, ἀλλὰ καί συνέγραψεν ἔργα τὰ ὅποια, ἐν τῇ ἐποχῇ ἐκείνῃ, ἐξετιμῶντο σχεδὸν ὅσον καί τὰ ἔργα αὐτοῦ τοῦ Ἁγίου Θωμᾶ. Αἱ ἐρμηνεῖαι του εἰς τὰ τέσσαρα Βιβλία τῶν Γνωμῶν τοῦ Πέτρου Λομβάρδου καί εἰς τὴν Ἀγίαν Γραφήν, ἀπήλαυσαν, ἰδιαιτέρως, μεγάλης φήμης.

Διὰ τοῦτο, καὶ ἐξελέγη, ἐν ἔτει 1259, μετὰ τοῦ μακαρίου Ἀλβέρτου τοῦ Μεγάλου, τοῦ Ἀγίου Θωμᾶ καὶ ἄλλων διακεκριμένων μοναχῶν, ὅπως συντάξῃ γενικὸν κανονισμόν περὶ σπουδῶν, ὁ ὁποῖος νὰ ἀκολουθῇται εἰς ὅλας τὰς Σχολὰς τῶν Δομινικανῶν.

Γ.

ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΟΣ ΤΟΥ ΤΑΓΜΑΤΟΣ ΕΝ ΓΑΛΛΙΑΙ.

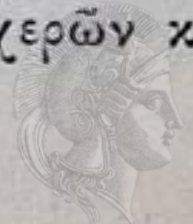
Διὰ τῆς ἱκανότητος καὶ τῆς παιδείας του εἶχε καταλαβὲ ἐξέχουσαν θέσιν μετὰ τῶν μᾶλλον διακεκριμένων καθηγητῶν, καὶ εἶχε τύχει τοῦ τίτλου Διδασκάλου τῆς Θεολογίας. Ἡ σπανία φρόνησίς του, ἡ γνῶσις τῶν ἀνθρώπων, ἡ πρῶτης καὶ ἡ ἀνίκητος σταθερότης του, τὸν ἀνέδειξαν ἐν ἡλικίᾳ τριάκοντα ἑπτὰ ἐτῶν, ἐπαρχιακὸν προεστῶτα τοῦ Τάγματός του ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῆς Γαλλίας. Γενόμενος τοιουτοτρόπως προϊστάμενος 50 μοναστηρίων διασπαρμένων καθ' ὅλον τὸ βασιλεῖον, ἠναγκάσθη ν' ἀφήσῃ τὴν σπουδὴν καὶ νὰ μεταβῇ εἰς ἐπίσκεψιν τῶν μοναστηρίων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του. Μετέβη μέχρι Βελγίου καὶ ἐκεῖθεν εἰς Γενεύην, ὅπου προήδρευσε εἰς τὴν ἰδρυσιν μοναστηρίου τινος τοῦ Τάγματός του, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε λάβει μέρος ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ταραντασίας Πέτρος, ἐκ τῆς εὐγενοῦς οἰκογενείας

τῶν Châtelar de la Salle, ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῆς Ἀόστης. Ταξει-
δεύων πάντοτε πεζῇ, μὲ τὴν ἀπλότητα πτωχοῦ μοναχοῦ, εἶχε δια-
δώσει τὴν καλὴν εὐωδίαν τῶν ἀρετῶν του, καὶ διατηρήσει ἐν ταῖς
καρδίαις τῶν ἀδελφῶν του, τὸ πῦρ τῆς ἀρχικῆς θερμότητος καὶ
τοῦ πρώτου ζήλου διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ψυχῶν.

Ἐν τούτοις οἱ διδάσκαλοι καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου
τῶν Παρισίων, οἵτινες ἐθρήνουν βαθέως τὴν ἀπουσίαν του, ἐπιμόνως
ἀπῆλθον τὴν ἐπάνοδόν του ἐν μέσῳ αὐτῶν. Τὸ Γενικὸν Συνέδριον
εἰσήκουσε τὴν αἵτησίν των, καὶ ὁ Πέτρος ἐπανῆλθεν εἰς Παρισίους
μὲ τὸν τίτλον Πρώτου Διδασκάλου τῶν Σχολῶν. Οὕτω διεδέχθη
τὸν Ἅγιον Θωμᾶν, ὁ ὁποῖος εἶχε προσκληθῇ εἰς Ἰταλίαν, διὰ νὰ
ῆναι πλησίον τοῦ Πάπα. Ἐν τούτοις δὲν παρέμεινεν ἐπὶ πολὺν χρόνον
εἰς τὴν θέσιν ταύτην. Οἱ Δομινικανοὶ τῆς Γαλλίας εἶχον ἐκτιμήσει
ἀρκούντως τὴν κυβέρνησιν τοῦ πρώτου αὐτῶν ἐπαρχιακοῦ προε-
στῶτος, ὥστε, εἰς πρώτην εὐκαιρίαν, ἐπανεκάλεσαν αὐτὸν ἐκ νέου εἰς
τὴν θέσιν ταύτην. Ἡ αἵτησίς των ὑπῆρξε τόσον ὁμόφωνος καὶ ἐπίμο-
νος, ὥστε, κατὰ τὸ ἔτος 1269, ἀποκατεστάθη πάλιν εἰς τὴν σπου-
δαιοτάτην ἐκείνην θέσιν.

Εἰς ἓν ἐκ τῶν ὀλίγων συγγραμμάτων τὰ ὁποῖα ἔγραψε, Πάπας
ὦν, ὁ μακάριος Ἰννοκέντιος, μᾶς δίδει δείγμα τῶν ἀρχῶν ὑφ' ὧν
ἤγετο διαρκούσης τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ. Τὴν ἐορτὴν τῆς Πεντη-
κοστῆς, τοῦ ἔτους 1276, τοῦ Γενικοῦ Συνεδρίου τοῦ Τάγμα-
τος συγκεκροτημένου ἐν Πίσῃ τῆς Ἰταλίας, ὁ Ἰννοκέντιος εἶχε

μεταβῇ εἰς Ῥώμην ὅπως στεφθῇ Πάπας, καὶ ἡτοιμάζετο νὰ ἀρχίσῃ τὴν βασιλείαν ἣτις τόσον ταχέως ἔμελλε νὰ διακοπῇ ὑπὸ τοῦ θανάτου. Ἐπεθύμει, ἐν τῇ περιστάσει ἐκείνῃ, νὰ δώσῃ τεκμηρίον τῆς ἀγάπης του, εἰς ἐκείνους οἵτινες ὑπῆρξαν ἀδελφοί του ἐν τῷ μοναχικῷ βίῳ, καὶ ἔγραψε πρὸς αὐτοὺς ἐπιστολὴν, ἐν τῇ ὁποίᾳ, ἀφοῦ συνεστήθη εἰς τὰς προσευχὰς των, τοὺς παρεκίνει νὰ διατηρήσωσιν ἐν τῇ λαμπρότητι αὐτῶν τὰς ἰδιαιτέρας ἀρετὰς τοῦ Τάγματός των, προπάντων δὲ τὴν πτωχείαν, τὴν ἀδελφικὴν ἀγάπην, καὶ τὸν ζῆλον τοῦ κηρύττειν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ ἐργάζεσθαι πρὸς μεταστροφὴν τῶν αἰρετικῶν. Κατόπιν εἰσερχόμενος εἰς λεπτομερείας, ἐφίστα τὴν προσοχὴν των ἐπὶ τριῶν σημείων, τὰ ὁποῖα ὑπέβαλλεν εἰς τὴν μελέτην των. Τὰ τρία ταῦτα σημεῖα ἦσαν προδήλως ὁ καρπὸς τῆς πείρας του, ὡς ἐπαρχιακοῦ Προεστῶτος ἐν Γαλλίᾳ. Ἐν πρώτοις, ὁ ἅγιος Ἱεράρχης παρήγγελλεν αὐτοῖς νὰ μὴ πολλαπλασιάζωσι πέραν τοῦ δέοντος τὰ μοναστήρια, οὔτε νὰ ἰδρύωσι τοιαῦτα εἰς μικρὰ μέρη, διότι ἡ διασπορὰ τῶν μοναχῶν, τὴν ὁποίαν κατ' ἀνάγκην θὰ προὔκλει ἡ συντήρησις τῶν μοναστηρίων τούτων, θὰ ἐξησθένιζε μεγάλως τὰ μεγάλα μοναστήρια. Ἡ δευτέρα συμβουλὴ ἀπέβλεπε τὴν παραδοχὴν τῶν δοκίμων. Ἀπῆτει παρ' αὐτῶν νὰ ἦναι λίαν προσεκτικοὶ ἐπὶ τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου σημείου, καὶ νὰ δέχωνται μόνον ἐκείνους τοὺς νέους εἰς τοὺς ὁποίους ἤθελον ἀναγνωρίσει κλησιν ἀναμφίβολον, μεθ' ὅλων τῶν ἀπαιτουμένων προσόντων, πρὸς τελείαν ἐκπλήρωσιν τῶν λίαν δυσχερῶν καθηκόν-

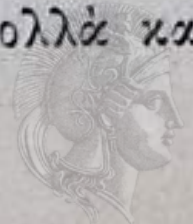
των, τὰ ὅποια συνεπάγεται τὸ εὐγενές ἔργον τῶν Ἀδελφῶν Ἱερο-
κηρύκων. Ἐτέλος, συνίστα εἰς ὅλους τοὺς Προεστῶτας νὰ μὴν ἀφή-
νωσιν ἀτιμώρητα τὰ σφάλματα τῶν ὑπηκόων των, διὰ νὰ μὴ
πολλαπλασιάζωνται. Συνεβούλευεν αὐτοὺς νὰ προφυλάσσωνται ἀπὸ
παντὸς αἰσθήματος ἀδυναμίας ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου, καὶ νὰ
κανονίζωσιν, εἰς ὅλα τὰ πράγματα, τὴν αὐστηρότητα τῆς πειθαρ-
χίας μὲ τὴν βαρύτητα τοῦ σφάλματος. Ἡ συμβουλή αὕτη τοῦ ἡμε-
τέρου Ἀγίου ἀποδεικνύει ὅτι ἡ μεγάλη γλυκύτης ἢ ὅποια ἀπετέλει
τὸ ἰδιάζον αὐτοῦ χαρακτηριστικόν, οὐδεμίαν ἐνεῖχεν ἀδυναμίαν.

Δ'.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΛΥΩΝ

Ὁ πατὴρ Πέτρος φαίνεται τὴν φορὰν ταύτην, ὡς καὶ πρό-
τερον, Προϊστάμενος πλήρης τοῦ Πνεύματος τοῦ Κυρίου. Ἀλλως τε
ἐφαίνετο ὅτι μετὰ τῆς πείρας εἶχεν ἀποκτήσει μεγαλητέραν ἱκα-
νότητα ἐν τῇ κυβερνήσει τῶν ἀνθρώπων. Διὰ τοῦτο δὲν εἶναι πα-
ράδοξον ὅτι ὁ Πάπας Γρηγόριος ὁ Γ'. ὅστις ὑπῆρξε μαθητὴς του εἰς
τὰς σχολὰς τῶν Παρισίων, ἔκρινε καλὸν νὰ ἐκλέξῃ αὐτὸν, ὅπως
τῷ ἐμπιστευθῇ τὴν σπουδαιοτάτην τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Γαλλίας.

Ἡ ἀρχιεπισκοπικὴ Ἔδρα τῆς Λυὼν εἶχε μείνει χηρεύουσα ἐπὶ
τινα χρόνον. Διαρκούσης τῆς μακρᾶς ταύτης χηρείας πολλὰ κακὰ

εἶχον συμβῆ, ταραχαί, ἀταξίαι καὶ σκάνδαλα προερχόμενα, ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἐκ τοῦ ὅτι οἱ ἀρχιεπίσκοποι τῆς Λυὼν ἦσαν συνάμα καὶ πολιτικοὶ ἄρχοντες τῆς πόλεως. Πρὸς ἀναζωπύρησιν τοῦ πνεύματος τῆς εὐσεβείας μεταξὺ τῶν πιστῶν, καὶ ἀποκατάστασιν τῆς εἰρήνης μεταξὺ τῶν πολιτῶν, ἐχρειάζετο ποιμὴν κατὰ τὴν καρδίαν τοῦ Θεοῦ, ἅγιος, τοῦ ὁποίου αἱ ἀρεταὶ μᾶλλον παρὰ ἡ ἐξουσία, νὰ ἐπιβάλλωσι σέβας καὶ ἐμπιστοσύνην. Ὁ Πάπας πληροφορηθεὶς τὴν ἀθλίαν κατὰστάσιν τῶν πραγμάτων, ἀπεφάσισε νὰ προσκλήσῃ εἰς τὴν δύσκολον ἐκείνην θέσιν, τὸν ἄνθρωπον, ὅστις τῷ ἐφαίνετο ἰκανώτερος νὰ ἀνακαινίσῃ τὸ πρόσωπον τοῦ ἡρημωμένου ἐκείνου μέρους τῆς ἀμπέλου. Διὰ τοῦτο, διώρισε τὸν πατέρα Πέτρον ἐκ Ταραντασίας, ἀρχιεπίσκοπον τῆς Λυὼν καὶ Πριμᾶτον τῆς Γαλλίας. Οὗτος, μὲ ὅλην τὴν ἐναντιότητα τὴν ὁποίαν ἤσθάνετο διὰ τὰς τιμὰς καὶ τὰ ἀξιώματα, ἀνέλαβε τὸ βαρὺ φορτίον, καὶ μετέβη εἰς τὴν θέσιν τὴν ὀρισθεῖσαν αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Τοποτηρητοῦ τοῦ Χριστοῦ. Δὲν εἶχε λάβει ἀκόμη τὴν ἐπισκοπικὴν χειροτονίαν, διότι ὁ Πάπας Γρηγόριος ὁ Γ'. ἐπεφύλαξε δι' ἑαυτὸν τὴν παρηγορίαν νὰ τῷ ἐπιθέσῃ τὰς χεῖρας. Τῆς εἰς τὴν Λυὼν εἰσόδου του, προηγῆθη ἡ φήμη του, ὡς σοφοῦ Διδασκάλου τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων, εὐγλώττου ἱεροκήρυκος, προτύπου τοῦ μοναχικοῦ βίου, καὶ προΐσταμένου πεπρωτισμένου μὲ ὅλα τὰ ἐπιθυμητὰ προτερήματα. Πολὺ ταχέως κατεπράϋνε τὰ πνεύματα τῶν ἀνθρώπων διὰ τῆς ἄκρας λεπτότητός του, καὶ κατέκτησε τὴν ἐμπιστοσύνην πάντων διὰ τῆς σοφίας καὶ

τῆς φρονήσεώς του. Ἡ ἐξουσία του ἐγένετο ἀσμένως ἀποδεκτὴ, ἀπο-
κατεστάθησαν δὲ καὶ ἐξησφαλίσθησαν τὰ δικαιώματα τοῦ θρόνου
του. Τὰ πάντα προεμήνυον ἐπισκοπὴν ὅσῳ λυσιτελῇ διὰ τὸ ποι-
νιον τόσῳ ἔνδοξον διὰ τὸν ποιμένα. Τὰ ἀποστολικά Γράμματα
Γρηγορίου τοῦ Γ'. περὶ τῆς ἐκλογῆς ταύτης διεσώθησαν, καὶ ἀπο-
τελοῦσι σπουδαῖον κεφάλαιον ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ἡμετέρου Ἀγίου.
Τὰ Γράμματα ταῦτα μαρτυροῦσι τὴν μεγάλην ὑπόληψιν ἣν εἶχεν ὁ
Γρηγόριος δι' ἐκεῖνον ὅστις ἔμελλε νὰ τὸν διαδεχθῇ ἐπὶ τῆς Κα-
θέδρας τοῦ Πέτρου, ἔχουσι δὲ ὡς ἐξῆς: « Γρηγόριος, Ἐπίσκοπος,
« καὶ Δοῦλος τῶν Δούλων τοῦ Θεοῦ, τῷ ἀγαπητῷ υἱῷ, Πέτρῳ
« ἐκ Ταραντασίας, ἐψηφισμένῳ ἀρχιεπισκόπῳ τῆς Λυῶν, ὑγείαν
« καὶ τὴν ἀποστολικὴν εὐλογίαν. Ἡ ὑπόληψις ἦν ἀπὸ πολλῶν
« ἐτῶν σταθερῶς τρέφομεν περὶ ὑμῶν, βασίζεται ἐπὶ τεκμηρίων
« ἀσφαλῶν τῆς ἀρετῆς καὶ τῶν πολλῶν χαρισμάτων διὰ τῶν
« ὁποίων ὁ Κύριος εὐηρεστήθη νὰ σᾶς πλουτίσῃ ἀφειδῶς. Αἱ ἀρεταὶ
« καὶ τὰ χαρίσματα ταῦτα κατέστησαν ὑμῶν ἀρεστὸν εἰς τὰ ὀμ-
« ματα τοῦ Κυρίου, καὶ ἀγαπητὸν εἰς σύμπαντα τὸν Χριστιανικὸν
« λαόν. Διὰ τοῦτο, εὐθὺς ἤμα ἡ θεία Πρόνοια μᾶς ἔβαλεν εἰς θέσιν
« νὰ διατρανώσωμεν δημοσίᾳ τὰ πρὸς ὑμῶν αἰσθήματά μας, ἐκρί-
« ναμεν ἀναγκαῖον νὰ σᾶς καλέσωμεν εἰς ὑψηλότερον ἀξίωμα.
« Εἰς τὸ ἐξῆς θὰ ᾔσθε ὡς ὁ πιστὸς καὶ φρόνιμος δοῦλος περὶ τοῦ
« ὁποίου γέγραπται ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ, ὅτι ἐπολλαπλασίασεν, ἐν
« τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ Κυρίου του, τὰ τέλαντα τὰ ὅποια τῷ εἶχεν

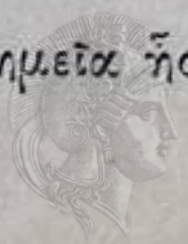
« ἐμπιστευθῇ. Ἀπεφασίσχαμεν λοιπὸν νὰ σᾶς θέσωμεν, ὡς ἀστράπτον
 « φῶς, εἰς θέσιν ὑψηλὴν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ. Διὰ τοῦ ἁγίου παραδείγ-
 « ματος τῶν ἀρετῶν σας, καὶ διὰ τῆς διδασκαλίας σας, θὰ ᾔσθε
 « διὰ πάντας τοὺς εἰσερχομένους εἰς τὸν οἶκον τοῦ Κυρίου, τὸ φῶς
 « τοῦ βίου αὐτῶν. Χηρευσάσης τῆς ἑδρας τῆς Λυῶν, σᾶς καθι-
 « στῶμεν, συμβουλευθέντες τοὺς ἐν τῷ ἀποστολικῷ ἔργῳ ἀδελφοὺς
 « ἡμῶν, ἀρχιεπίσκοπον καὶ ποιμένα τῆς ῥηθείσης ἑδρας τῆς Λυῶν.
 « Δυνατὸν νὰ σᾶς φανῇ βαρὺ τὸ φορτίον μὲ τὸ ὁποῖον σᾶς ἐπι-
 « φορτίζομεν καὶ τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον σᾶς ἐπιβάλλομεν, ἀλλὰ μὴ
 « λησμονῆτε ὅτι ὅσῳ μεγαλήτερος εἶναι ὁ κόπος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ
 « τοῦ Κυρίου, τόσῳ μεγαλητέρα εἶναι καὶ ἡ ἐλπίς ἀνταμοιβῆς ἀνα-
 « λόγου πρὸς τὴν ἐργασίαν. Μὴ ἀποδειλιάσητε πρὸ τῶν νέων δυσ-
 « χερειῶν, ἀλλὰ μᾶλλον χαίρετε, ἀναλογιζόμενοι τὴν δόξαν ἣτις
 « θὰ ᾔηται ἡ ἀμοιβὴ τῶν κόπων σας. Μακρὰ πείρα σᾶς ἔμαθε πό-
 « σον εἶναι γλυκὺς ὁ ζυγὸς τοῦ Κυρίου, τὸν ὁποῖον κτύχησατε νὰ
 « φέρετε ἐκ παιδικῆς ἡλικίας. Ἐξακολουθεῖτε προχωροῦντες ἐν τῇ
 « ὁδῷ ἐν τῇ ὁποίᾳ μετὰ τοσαύτης τελειότητος ἐβαδίσατε, ὅπως,
 « βοηθούμενοι ὑπὸ τῆς ἐξ ὕψους ἀντιλήψεως, δυνηθῆτε, ὡς ὁ Ἅγιος
 « Παῦλος, νὰ καυχῆσθε, ὅτι ἐκοπιᾶσατε πλέον τῶν ἄλλων. Δεχθῆτε
 « τὸ νέον τοῦτο βάρος εἰς ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν σας, αὐτὸς ὁ Θεὸς
 « σᾶς καλεῖ εἰς τοῦτο. Μάθετε ὅτι δὲν δύνασθε νὰ τὸ ἀποφύγητε,
 « χωρὶς νὰ ἐπισύρητε ἐφ' ὑμᾶς τὴν ὀργὴν του. Ὑπάγετε, καὶ πλή-
 « ρης θάρρους εἰς τὴν βοήθειαν τοῦ Παντοδυνάμου καὶ εἰς Ὑμᾶς,

« ἀναλάβετε, χωρὶς φόβον, τὴν διακυβέρνησιν τῆς Ἐκκλησίας ταύ-
« τῆς. Σᾶς συνιστῶμεν νὰ ἐνθυμῆσθε πάντοτε ὅτι, ἐν πάσῃ πε-
« ριπτώσει, ὁπότε ἠθέλετε ἔχει ἀνάγκην τινὰ ἢ δι' ὑμᾶς αὐτοὺς, ἢ
« διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Λυῶν, εἴμεθα διατεθειμένοι νὰ σᾶς συν-
« δράμωμεν, ὅσον εἶναι δυνατόν, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ. Ἡ
« ἐκλογή σας εἶναι ἔργον του, καὶ δὲν δύναται νὰ μὴν ὑποστηρίξῃ
« αὐτὴν, παρέχων ὑμῖν τὴν βοήθειάν του. »

Ε΄.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΛΥΩΝ

Ὑψῶνων τὸν πατέρα Πέτρον εἰς τὸ ἀξίωμα ἀρχιεπισκόπου τῆς Λυῶν, ὁ Πάπας Γρηγόριος εἶχε σκοπὸν, πρῶτον νὰ θεραπεύσῃ τὰ ὑπάρχοντα ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ δεινὰ, καὶ ἔπειτα, νὰ προ-
παρασκευάσῃ τὴν ὁδὸν διὰ τὴν συγκρότησιν Οἰκουμενικῆς Συνόδου. Ἡ πόλις κῦτῃ εἶχεν ἤδη τὴν τιμὴν νὰ ἴδῃ, ἐν ἔτει 1245, τοὺς ἐξο-
χωτέρους ἀντιπροσώπους τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, συνηθροισμένους ἐντὸς τῶν τειχῶν τῆς. Ἐν τούτοις, μ' ὅλα τὰ φρόνιμα μέτρα τὰ ληφθέντα ὑπὸ τῆς πρώτης Συνόδου, ἔμενον ἀκόμῃ ἐν τῷ χριστιανισμῷ, πολλαὶ καταχρήσεις, αἱ ὁποῖαι ἔπρεπε νὰ ἐκριζωθῶσι, πολλὰ κακὰ τὰ ὁποῖα ἔπρεπε νὰ θεραπευθῶσιν. Ἡ Ἁγία Γῆ εἶχεν ὑποπέσει πάλιν ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῶν ἀπίστων, τὰ ἱερώτερα μνημεῖα ἦσαν

ἐκτεθειμένα εἰς βεβήλωσιν, καὶ οἱ Χριστιανοὶ παραδεδομένοι εἰς τὸν κατὰ διωγμὸν τῶν ἐχθρῶν τοῦ χριστιανισμοῦ. Ὁ μακάριος Γρηγόριος ὁ Γ', ταξιδεύσας εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐγένετο αὐτόπτης μάρτυς τῆς ἐλεεινῆς καταστάσεως τῶν Ἁγίων Τόπων. Ἐπόθει διακαῶς ν' ἀποδώσῃ εἰς τὴν ἁγίαν ἐκείνην γῆν, τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἐλευθερίαν. Ἀλλὰ πρὸς ἐπιτυχίαν τούτου, θὰ ᾔητο ἀναγκάσιον, πρὸ παντὸς ἄλλου, νὰ ἐνωθῶσιν οἱ Ἕλληνες μετὰ τῆς Λατινικῆς Ἐκκλησίας. Οἱ σχισματικοὶ ἔπρεπε νὰ πεισθῶσιν ὅπως ἀπαρνηθῶσι τὰς πλάνας εἰς τὰς ὁποίας εἶχον ὑποπέσει ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Φωτίου, καὶ ν' ἀναγνώρισωσι, τέλος, τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ἀκροῦ Ἀρχιερέως. Οὕτως, ἡνωμένοι μετὰ τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἀδελφῶν των, πνεύματι καὶ καρδίᾳ, ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ πίστει, καὶ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ αὐτοῦ Ποιμένος, θὰ συνήνουν τὰς δυνάμεις των μὲ τὰς τῶν λοιπῶν Χριστιανῶν. Αἱ ἡνωμένοι δυνάμεις θὰ ἠλευθέρουν τὸν Γάφρον τοῦ Χριστοῦ, ἀπὸ τῶν χειρῶν τῶν ἀλλοφύλων. Πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου, ὁ Πάπας ἐπιμόνως προσεκάλει τοὺς Ἡγεμόνας καὶ τοὺς Ἐπισκόπους Εὐρώπης καὶ Ἀσίας, ὅπως παραστῶσιν εἰς τὴν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον, τῆς ὁποίας ἡ ἐναρξίς εἶχεν ὀρισθῇ εἰς τὴν 7ην Μαΐου, 1274. Ἡ παπικὴ Βουλὰ ἡ ὀρίζουσα τὴν Λυὼν ὡς τόπον, ἐν ᾧ ἔμελλε νὰ συνέλθῃ ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἔφερεν ἡμερομηνίαν, 13 Ἀπριλίου, 1873. Οἱ κάτοικοι μαθόντες ὅτι ἡ πόλις των ἔμελλε νὰ ἔχῃ τὴν εὐτυχίαν νὰ δεχθῇ ἐντὸς τῶν τειχῶν της, διὰ δευτέραν φοράν, τοὺς Πατέρας τῆς Συνόδου, μ' ὅλας τὰς ταραχὰς τῶν ὁποίων εἶχε γίνε

θέατρον, ἐχάρησαν μεγάλως. Οἱ ὕπατοι τῆς Μονπελλιέ, καὶ ἐξ ἀγάπης πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ἐκ ζηλοτυπίας πρὸς τὸν λαὸν τῆς Λυὼν, ἔγραψαν εἰς τὸν Πάπαν Γρηγόριον, θέτοντες τὴν πόλιν των εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Συνόδου, ἐν ᾗ περιπτώσει ἢ ἐν Λυὼν διαμονῇ τῶν Πατέρων ἀπῆντα δυσκολίαν τινα. Ὁ Πάπας τοὺς ἡύχαρίστησεν, ἀλλὰ δὲν ἐδέχθη τὴν προσφορὰν των, διότι εἶχεν ἤδη ληφθῆ ὀριστικὴ ἀπόφασις περὶ τοῦ πράγματος τούτου. Μεγάλαι προετοιμασίαι ἐγένοντο ἐν Λυὼν διὰ τὴν ὑποδοχὴν τοῦ Πάπα καὶ τῶν Ἐπισκόπων. Οὗτος ὁμῶς συνέστησεν εἰς τοὺς Ἐπισκόπους καὶ λοιποὺς ἄνωτέρους κληρικοὺς νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν ἀπροσδοκῆτως, ἄνευ πομπῆς καὶ ἐπιδείξεως οἰασδῆποτε, ἀλλ' ἐν σεμνοπρεπείᾳ καὶ ἀπλότητι, ὥς ἡρμύζεν εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς χριστιανωσύνης, τεταπεινωμένης ἐν τῷ προσώπῳ τῶν τέκνων τῆς Ἀνατολῆς, τὰ ὅποια ἐστέναζον ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῶν ἄλλοφύλων.

ΣΤ'.

ΓΙΝΕΤΑΙ ΚΑΡΔΙΝΑΛΙΟΣ ΥΠΟ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΤΟΥ Ι'.

Ἀγγελιαφόροι ἐστάλησαν καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις, ἵνα προσκαλέσωσι τοὺς Ἑλληνας Πατριάρχας, τοὺς Ἐπισκόπους, τοὺς κληρικοὺς πάσης τάξεως, τοὺς βασιλεῖς, τὸν αὐτοκράτορα Παλαιολόγον, καὶ πάντας τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς πολιτικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς

ἀρχῆς, ἐν ταῖς χώραις τῶν Λατίνων καὶ ἐν τῇ αὐτοκρατορίᾳ τῆς Ἀνατολῆς. Καὶ ὁ Πάπας δὲ ἐκ μέρους τοῦ προητοιμάζετο διὰ τὸ εἰς Λυὼν ταξειδίον του. Ἀλλὰ πρὶν ἀναχωρήσῃ ἐκ Ῥώμης, ἠθέλησε νὰ δώσῃ νέον δείγμα ἐκτιμῆσεως καὶ ἐμπιστοσύνης εἰς τὸν ἅγιον Ἐπίσκοπον τῆς Λυὼν. Τὸν προήγαγεν εἰς Καρδινάλιον τῆς Ἀγίας Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας μὲ τὸν τίτλον Ἐπισκόπου Ὠστίας, καὶ Ἀποστολικοῦ Διαχειριστοῦ τῆς Λυὼν, μέχρι τοῦ διορισμοῦ τοῦ διαδόχου του εἰς τὸν ἀρχιεπισκοπικὸν θρόνον. Ἡ φήμη τῆς παιδείας καὶ ἀγιότητος τοῦ Πέτρου ἦτο τοιαύτη, ὥστε οὐδεὶς, πλὴν αὐτοῦ, ἐξεπλάγη ἐπὶ τῇ προαγωγῇ αὐτοῦ εἰς τὰ ὑπάτα ἐκκλησιαστικὰ ἀξιώματα.

Ἀφοῦ οὕτως ἔλαβε πάντα τὰ κατάλληλα μέτρα διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς Συνόδου, ὁ Πάπας ἀνεχώρησε μεταβαίνων εἰς Λυὼν, τῇ συνοδίᾳ Καρδιναλίων τινων. Τὸ ταξειδίον του διὰ μέσου τῆς βορείου Ἰταλίας καὶ τῆς Σαβοΐας ὑπῆρξε θριαμβευτικὴ πορεία. Ἀλλ' οὐδὲν δύναται νὰ παραβληθῇ μὲ τὰς ἐνδείξεις πίστεως, εὐλαβείας καὶ χαρᾶς μεθ' ὧν ἐγένετο δεκτὸς ἐν Λυὼν ὑπὸ τοῦ κλήρου καὶ τῶν ἡγεμόνων, οἵτινες περιέμενον αὐτόν, ἰδίως δὲ ὑπὸ τοῦ νέου Καρδιναλίου. Γρηγόριος ὁ Γ'. δὲν εἶχε προαγᾶγει εἰσέτι, γινόμενος Πάπας, οὐδένα εἰς τὸ ἀξίωμα Καρδιναλίου, καὶ αἱ ἀτελεύτητοι συζητήσεις τῶν ἐκλογέων, μετὰ τὸν θάνατον Κλήμεντος τοῦ Δ', εἶχον ἀμαυρώσει, κατὰ τι, πρὸ τῶν ὁρμᾶτων τοῦ λαοῦ, τὸ γόητρον τοῦ Ἱεροῦ Συλλόγου. Ὁ Γρηγόριος ἐπεθύμει νὰ κάμῃ, ἐν

τῇ πρώτῃ ταύτῃ προαγωγῇ Καρδιναλίου, ἐκλογὴν ἢ ὁποία νὰ ἐπέδρα σωτηρίως ἐπὶ τοῦ πνεύματος τοῦ δημοσίου. Κατὰ συνέπειαν, ἐδήλωσεν ὅτι σκοπὸν εἶχε νὰ εἰσαγάγῃ μεταξύ τῶν μελῶν τοῦ Ἱεροῦ Συλλόγου, ἓνα Δομινικανὸν καὶ ἓνα Φραγκισκανὸν, ὡς ἀντιπροσώπους τῶν δύο ἐκείνων Ταγμάτων, τὰ ὁποῖα, Ἰννοκέντιος ὁ Γ', ἐν μυστηριώδει ὀρχήματι, εἶδεν ὑποβαστάζοντα τὸν ναὸν τοῦ Λατεράνου, καὶ τῶν ὁποίων τὰ τέκνα διεσπάρησαν, ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν, ἐφ' ὅλης τῆς οἰκουμένης, ἐκπληροῦντα θαυμασίως τὸ προφητικὸν ὄραμα. Τοιουτοτρόπως ὁ ἡμέτερος Ἅγιος, ὁμοῦ μετὰ τοῦ Ἀγίου Βοναβεντούρα, προήχθη ἐπισήμως εἰς τὸ τοῦ Καρδιναλίου ἀξίωμα, τὴν ἐορτὴν τῆς Πεντηκοστῆς τοῦ 1273. Διὰ νὰ δώσῃ μεγαλειτέραν ἐπισημότητα εἰς τοὺς δύο τούτους διορισμοὺς, ὁ Ἅκρος Ἀρχιερεὺς, κατατάσσων τὸν Πέτρον μεταξύ τῶν Καρδινάλιων, τὸν διώρισε συνάμα Πρύτανιν τοῦ Ἱεροῦ Συλλόγου, μὲ τὸν τίτλον ἀρχιεπισκόπου Ὠστίας. Ὁ Ἅγιος Βοναβεντούρας ἔλαβε ταυτοχρόνως τὸν τίτλον Καρδιναλίου Ἐπισκόπου τοῦ Ἀλβάνου.

Ζ'

ΕΝΑΡΞΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

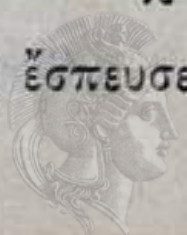
Κατὰ τοὺς τελευταίους μῆνας τοῦ ἔτους 1273, καὶ ἀρχομένου τοῦ ἐπομένου, ὁ Γρηγόριος, παραστατούμενος ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῶν Καρδινάλιων, καὶ ἰδίως ὑπὸ τοῦ μακαρίου Πέτρου, ἐπελήρθη

τῆς προπαρασκευαστικῆς ἐργασίας τῆς Συνόδου. Τέλος, ὅταν τὰ πάντα ᾔσαν ἑτοιμα, κατόπιν τριημέρου νηστείας, τὴν 7 Μαΐου, 1274, ἐγένετο ἡ ἐναρξίς τῆς Συνόδου, ψαλείσης ἐπισήμου λειτουργίας ὑπὸ τοῦ Πάπα, συμπαραστατούντων τῶν Καρδιναλίων. Ὁ Ἄκρος Ἀρχιερεὺς ἐξεφώνησε τὸν ἐναρκτήριο ῥόγον, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Ἱεροῦ Συλλόγου, τῶν δύο Λατίνων Πατριάρχων Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἀντιοχείας, 700 Ἐπισκόπων, 70 Ἡγουμένων, καὶ ἄνω τῶν χιλίων ἄλλων κατωτέρων κληρικῶν, τῶν πρέσβειν τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας¹, τῶν βασιλέων Γαλλίας, Ἀγγλίας καὶ Νεαπόλεως, καὶ τῶν Γενικῶν Ἀρχηγῶν τοῦ Τάγματος τῶν Ἱπποτῶν Ναῦτῶν καὶ τοῦ τῶν Νοσοκόμων τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τῆς Ἱερουσαλήμ. Οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ Ἑλληνικοῦ Αὐτοκράτορος δὲν ᾔσαν παρόντες εἰς τὴν τελετὴν τῆς ἐναρξέως, μολονότι εἶχον ἀναχωρήσει διὰ τὴν Λυών πρό τινων μηνῶν.

Ἡ δευτέρα συνεδρία, γενομένη τῇ 18ῃ Μαΐου, ἀφιερώθη σχεδὸν ὁλόκληρος εἰς δογματικούς ὁρισμούς, συντεταγμένους ὑπὸ εἰδικῆς ἐπιτροπῆς θεολόγων, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ μακαρίου Πέτρου. Ἡ τρίτη συνεδρία τῆς 7 Ἰουνίου, ὑπῆρξεν ἀξιοσημείωτος διὰ τὸν ῥόγον τοῦ Καρδινάλιου Πέτρου ἐκ Ταραντασίας, ὅστις τρανότατα ἀπεδείκνυε τὰ ἀγαθὰ τὰ ὅποια θὰ προέκυπτον ἐκ τῆς ἐπιστροφῆς τῶν Ἑλλήνων, εἰς τὴν καθολικὴν ἐνότητά. Λαμβάνων ὡς κείμενον τοὺς λόγους τοῦ προφήτου Ἠσαίου « Ἄρον κύκλῳ τοὺς ὀφθαλμούς σου, « καὶ ἴδε πάντας, ἰδοὺ συνήχθησαν καὶ ἤλθοσαν πρὸς σέ », ὡμί-
¹ *Rodolphe de Habsbourg.*

λησε μετὰ δυνάμεως λόγου πολλῆς καὶ εὐφραδείας περὶ τῶν προνομίων τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλησίας, κέντρου τῆς καθολικῆς ἐνότητος, καὶ περὶ τῶν ληπτέων μέτρων πρὸς ἐπίτευξιν εἰλικρινοῦς ἐνώσεως Ἑλλήνων καὶ Λατίνων. Ἀπαριθμήσας ἐν πρὸς ἐν ὅλα τὰ δεινὰ τὰ ὅποια ἐπροξένησε τὸ ἀνατολικὸν σχίσμα, συνεπέρανεν ὑποδεικνύων τοὺς λόγους δι' οὓς, δικαίως, ἠδύνατό τις νὰ ἐλπίζῃ ὅτι, ἐν προσεχεῖ μέλλοντι, τὰ δεινὰ ταῦτα ἤθελον λάβει τέλος. Ἡ Σύνοδος ἀνέβαλε τότε τὰς ἐργασίας της, μέχρι τῆς ἀφίξεως τῶν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως πρέσβων.

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Πάπα μεγάλαι εἶχον γίνεαι προετοιμασίαι πρὸς ὅσον ἔνεστι μεγαλοπρεπεστέραν ὑποδοχὴν αὐτῶν. Ὁ Καρδινάλιος Πέτρος εἶχεν ἐπιφορτισθῇ ὑπὸ τοῦ Γρηγορίου, διαρκούσης τῆς Συνόδου, πᾶν ὅ,τι ἀπέβλεπε τὸ σπουδαιότατον ζήτημα τῆς ἐνώσεως τῶν Ἑλλήνων καὶ Λατίνων. Οὗτος, λοιπὸν, προὔπῆντησε τοὺς πρέσβεις, ἐπὶ κεφαλῇ πολλῶν Καρδινάλιων καὶ Ἐπισκόπων, καὶ οὕτως οἱ Ἕλληνες εἰσῆλθον ἐπισήμως εἰς Λυῶν, τῇ 24 Ἰουνίου, 1274. Ὁ Πέτρος τοὺς εἰσήγαγεν ἀμέσως εἰς τὸ ἀρχιεπισκοπικὸν μέγαρον, ὅπου τοὺς περιέμενεν Γρηγόριος ὁ Γ'. Ὁ Πάπας ἐχαιρέτισεν αὐτοὺς φιλοφρονέστατα καὶ τοὺς ἐδέχθη εἰς τὸν ἀσπασμὸν τῆς εἰρήνης. Οἱ πρέσβεις παρουσίασαν τότε τὰ γράμματα τοῦ Αὐτοκράτορος καὶ τῶν Ἐπισκόπων τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Μετὰ ταῦτα ὠδηγήθησαν εἰς πολυτελέστατα διαμερίσματα τὰ ὅποια εἶχον προετοιμαθῇ πρὸς ὑποδοχὴν των. Ὁ Καρδινάλιος Πέτρος ἔσπευσεν

ἀμέσως νὰ συγκροτήσῃ συνέλευσιν ὅπου, χάρις εἰς τὴν φρόνιμον καὶ περισκερμένην διεύθυνσίν του, τὰ ζητήματα ἐπὶ τῶν ὁποίων διεφώνουν Ἕλληνες καὶ Λατίνοι, συνεζητήθησαν πρὸς θρίαμβον τῆς ἀληθείας. Αἱ συζητήσεις αὗται ἀπέδειξαν, ἡλίου φαεινότερον, τὴν ἀλήθειαν τῆς καθολικῆς διδασκαλίας. Οἱ πρέσβεις ἐπείσθησαν, καὶ ἐδήλωσαν ὁμοφώνως ὅτι, ἐνούμενοι μετὰ τῆς Ῥωμαικῆς Ἐκκλησίας, παρεδέχοντο τὴν πίστιν καὶ ἀνεγνώριζον τὸ πρωτεῖον αὐτῆς.

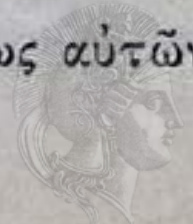
Η΄.

ΛΗΞΙΣ ΤΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

Τὴν 29 Ἰουνίου, ἑορτὴν τῶν Ἀγίων Πέτρου καὶ Παύλου, ὁ Πάπας ἐτέλεσεν, ἐκ νέου, ἐπίσημον λειτουργίαν, ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς Συνόδου. Οἱ Ἕλληνες δημοσίᾳ ἐπανέλαβον τὴν ὁμολογίαν τῆς πίστεως, ἀπαγγείλαντες μετὰ τῶν Λατίνων, τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως μετὰ τῆς προσθήκης καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ, ἣν ἐπανέλαβον τρις καὶ ἥτις ἐξήγει τὴν ἀλήθειαν περὶ ἧς ἰδίως συνεζήτουν οἱ Ἕλληνες. Τοιουτοτρόπως μία τῶν μεγαλειτέρων δυσκολιῶν εἶχεν ἀρθῇ, ἀλλὰ Γρηγόριος ὁ Ι΄. ἐπεθύμει ἀκόμη ὅπως ὁ Καρδινάλιος Πέτρος ἐργασθῇ πρὸς ἄρσιν ἄλλης τινὸς, ἥτις εἶχεν ἀναφυῇ σχετικῶς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τοῦ Πάπα.

Γρηγόριος ὁ Ι΄. εἶχε κάμει διατάξεις τινὰς περὶ τοῦ τρόπου

τῆς συγκροτήσεως τοῦ Συνεδρίου τῶν Καρδιναλίων πρὸς ἐκλογὴν
Ἀκροῦ Ἀρχιερέως, ὁ δὲ Πέτρος κατώρθωσεν ὅπως αἱ διατάξεις
αὗται γίνωσιν ἀποδεκταὶ ὑπὸ τῶν Καρδιναλίων καὶ τῶν Ἐπισκό-
πων. Ἡ εὐγλωττία του ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ, ἐθριάμβευσε σο-
δαρωτάτης ἀντιστάσεως. Ἀλλὰ πρὶν ἐγκαταλείψῃ τὴν Λυὼν, ἡ
φωνή του ὤφειλε καὶ πάλιν νὰ ἀντηχήσῃ καὶ νὰ ἀποσπάσῃ τὰ
δάκρυα ὅλων τῶν Ἐπισκόπων τῆς Συνόδου. Ὁ Ἅγιος Βοναβεν-
τούρας, ὁ ἐπιστήμιος φίλος τοῦ Πέτρου, καὶ ὁ σταθερώτατος συνερ-
γάτης του ἐν τῇ Συνόδῳ, ἀπέθανεν αἰφνηδίως, κατόπιν βραχείας
ἀσθενείας. Ὁ Καρδινάλιος Πέτρος ἐπεφορτίσθη νὰ ἐκφωνήσῃ τὸν
ἐπικήδειον λόγον. Ἐπράξε τοῦτο μετὰ τοσαύτης εὐγλωττίας καὶ
ἀγάπης, ὥστε πάντες οἱ παριστάμενοι ἐθρήνουν μετ' αὐτοῦ. Τὴν
ἐπαύριον τῆς κηδείας τοῦ Ἀγίου Βοναβεντούρα, ὁ Καρδινάλιος Πέ-
τρος προήδρευσε ἄλλης τινος τελετῆς, ὅπως διόλου διαφόρου.
Πρέσβεις τοῦ Χάν τῶν Τούρκων, δεκαεξὶ τὸν ἀριθμὸν, ἤλθον εἰς
Λυὼν, ἵνα ἐπικαλεσθῶσι τὴν βοήθειαν τῶν χριστιανῶν ἡγεμόνων,
ἐναντίον τῶν Σαρακηνῶν. Οἱ λόγοι τῆς πρεσβείας ταύτης οὐδεμίαν
εἶχον σχέσιν μὲ τὴν πίστιν. Οἱ ἀλλόφυλοι οὗτοι μόνον μὲ τὰ πο-
λεμικὰ καὶ κατακτητικὰ αὐτῶν σχέδια ἀπησχολημένοι, περὶ παντὸς
ἄλλου ἐσκέπτοντο ἢ περὶ θρησκείας. Μολαταῦτα ὁ Κύριος εἶχε ρί-
ψαι ἐπὶ τινας αὐτῶν βλέμμα εὐσπλαγχνίας. Τρεῖς ἐξ αὐτῶν ἐζή-
τησαν νὰ κατηχηθῶσιν εἰς τὴν ἀλήθειαν τοῦ Εὐαγγελίου ὑπὸ τῶν
Δομινικανῶν τοῦ μοναστηρίου τῆς Λυὼν, τῆς δὲ αἰτήσεως αὐτῶν

ἀποδεκτῆς γενομένης, ἐπίστευσαν εἰς Χριστὸν καὶ ἐζήτησαν νὰ βαπτισθῶσιν. Ὁ Πέτρος ἠθέλησε νὰ δώσῃ ὁ ἴδιος τὸ μυστήριον τοῦτο, εἰς τοὺς κατηχομένους, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ λαοῦ. Οἱ τρεῖς κατηχούμενοι εἶχον περιβληθῇ πορφύραν, εἰς ἔνδειξιν ὅτι ἦσαν πρόθυμοι νὰ δώσωσιν, ἐν ἀνάγκῃ, τὸ αἷμα των, πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς πίστεως ἐκείνης ἣν ὡμολόγουν. Ἡ τελετὴ τοῦ βαπτίσματος ἐγένετο ἐπὶ παρουσίᾳ ὅλων τῶν Πατέρων τῆς Συνόδου, τῇ 16ῃ Ἰουλίου, ἀκριβῶς πρὶν ἢ ὁ Πάπας εἰσέλθῃ εἰς τὸν ναὸν διὰ τὴν πέμπτην συνεδρίαν. Τὸ πλῆθος συμπιεζόμενον ἔσπευδε νὰ ρίψῃ ἐν βλέμμα ἐπὶ τῶν νεοφύτων.

Ἡ ἕκτη συνεδρία συνεκροτήθη τὴν ἐπομένην, 17 Ἰουλίου. Ἐν τῇ συνεδρίᾳ ταύτῃ ἐδημοσιεύθη, μετὰ τοῦ Διατάγματος τοῦ κανονίζοντος τὴν συγκρότησιν τοῦ πρὸς ἐκλογὴν τοῦ Πάπα, συνεδρίου τῶν Καρδιναλίων, ἕτερον Διάταγμα τὸ ὁποῖον ἄρχεται διὰ τῶν λόγων τούτων: « Τὴν ποικιλίαν τῶν μοναχικῶν Ταγμάτων, Religionum diversitatem », καὶ διὰ τοῦ ὁποίου ἀπηγορεύετο ἡ, ἄνευ προφανοῦς ὠφελείας, ἱδρυσις νέων μοναχικῶν Ταγμάτων. Μολονότι ἡ τετάρτη Σύνοδος τοῦ Λατεράνου φρονίμως εἶχεν ἀποφασίσαι νὰ ἀπαγορεύσῃ τὸν ὑπερβολικὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν μοναχικῶν Ταγμάτων, ἡ τόλμη ἱδρυτῶν τινῶν, οἵτινες δὲν ἤγοντο ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ Θεοῦ, εἶχεν εἰσαγάγει ἐν Εὐρώπῃ, διάφορα τάγματα, τὰ ὁποῖα οὐδέποτε ἐνεκρίθησαν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἢ τῆς Ἀγίας Ἐδρας, καὶ τινὰ τῶν ὁποίων μάλιστα εἶχον ἐκθέσει

ὁ γόητρον τῆς Ἐκκλησίας. Τέλος, πάντων περτωθέντων, τῇ 17ῃ
Ιουνίου, 1274, ὁ Πάπας ἐκήρυξε τὴν λήξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς
Συνόδου. Ἀλλὰ, Γρηγόριος ὁ Γ', δὲν ἔσπευσε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Ἰτα-
λίαν. Πρὶν ἀναχωρήσῃ ἐκ Λυῶν, ἐγκαθίδρυσε τὸν νέον ἀρχιεπίσκο-
πον, προσέθηκε δὲ εἰς τοὺς ἄλλους τίτλους δι' ὧν εἶχε τιμήσει τὸν
Καρδινάλιον Πέτρον, νέον δεῖγμα τῆς ἐμπιστοσύνης αὐτοῦ, προάγων
αὐτὸν εἰς τὸ ἀξίωμα Μεγάλου Πνευματικοῦ τῆς Ῥωμαϊκῆς Ἐκκλη-
σίας. Ἐκτοτε ὁ Πέτρος ἀπέβη, πλέον παρὰ ποτε, ὁ ἐπιστήθιος
σύμβουλος τοῦ Ἀκροῦ Ἀρχιερέως, τὸν ὁποῖον δὲν ἐγκατέλιπε μέ-
χρι τῆς τελευταίας αὐτοῦ ἀναπνοῆς.

Θ'.

ΕΚΛΕΓΕΤΑΙ ΠΑΠΑΣ

Τὸν Ἀπρίλιον, τοῦ 1275, Γρηγόριος ὁ Γ' μετὰ τῶν Καρδι-
ναλίων του, ἐγκατέλιπε τὴν Λυῶν, διευθυνόμενος εἰς Ἰταλίαν.
Πολλοὶ σταθμοὶ εἰς διαφόρους πόλεις, κατὰ τὸ ταξείδιον, ἰδίως
ἐν Λαυσάννῃ τῆς Ἑλβετίας, ὅπου ὁ Πάπας συνδιελέχθη μετὰ τοῦ
αὐτοκράτορος Ῥοδόλφου, καὶ ἔπειτα ἄλλαι νέαι ἀργοπορίαι εἰς Με-
διόλανα, Βονωνίαν καὶ Φλωρεντίαν, ἐπεβράδυνον τὸ ταξείδιον οὕτως
ὥστε μόλις ἔφθασαν εἰς Ἀρρέτιον (Arezzo), ἀρχομένου τοῦ Ἰανουα-
ρίου τοῦ 1276. Ἐνταῦθα ὁ μακάριος Γρηγόριος ἐπέρανε τὴν ἐπὶ

τῆς γῆς ταύτης ὁδοιπορίαν αὐτοῦ. Καταβληθεὶς ἐκ τῶν κόπων καὶ τοῦ καμάρτου μακρᾶς ὁδοιπορίας, ἠναγκάσθη νὰ κατακλιθῇ. Τῆς νόσου τοῦ Πάπα ἐπιδεινουμένης, ὁ Καρδινάλιος, Μέγας Πνευματικός, τῷ διηκόνησε τὰ ἅγια μυστήρια, καὶ μετὰ μικρὸν ἐδέχθη τὴν τελευταίαν του ἀναπνοήν. Προέστη ὁ ἴδιος τῆς κηδείας, καὶ εὐθὺς ἀμέσως οἱ Καρδινάλιοι προέβησαν εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ νέου Πάπα. Συνηθροίσθησαν πρὸς τοῦτο, εἰς τὸ ἴδιον μέρος ὅπου ὁ Πάπας Γρηγόριος εἶχεν ἐκπνεύσει. Εἰς τὴν πρώτην ψηφοφορίαν, γενομένην τὴν 25 Ἰανουαρίου, ὁ Καρδινάλιος Πέτρος ἐκ Ταραντασίας, συνεκέντρωσεν ὅλας τὰς ψήφους, πλὴν τῆς ἰδικῆς του. Τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἦτο φανερόν. Ὁ μακάριος Πέτρος δὲν ἐτόλμησε νὰ ἀντιστῇ. Μ' ὅλους τοὺς φόβους τῆς ταπεινοφροσύνης του, ὑπετάγη εἰς τοὺς σκοποὺς τῆς Προνοίας, καὶ ἀνεκηρύχθη Πάπας ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἰννοκεντίου τοῦ Ε'. Ἐν τῇ Ἐγκυκλίῳ αὐτοῦ ἐπιστολῇ πρὸς τοὺς Ἐπισκόπους καὶ τοὺς χριστιανοὺς ἡγεμόνας, ὁ Πέτρος ἐξιστορεῖ λεπτομερῶς τὰ τῆς ἐκλογῆς του. « Ὁ ἁγίας καὶ σεβαστῆς μνήμης « προκάτοχος ἡμῶν Πάπας Γρηγόριος, λέγει, ἦτο πρόθυμος νὰ ἐξα- « κολουθήσῃ τὴν σειρὰν τῶν θαυμασίων ἔργων τὰ ὅποια εἶχεν ἐπι- « χειρήσει πρὸς δόξαν τοῦ Θεοῦ. Ἡμεῖς τὸν ὅποιον εἶχε προχειρίσει « Ἐπίσκοπον Ὡστίας, καὶ οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν, τὰ μέλη τοῦ Ἱεροῦ « Συλλόγου, εὐρισκόμεθα, ἄλλοι μὲν ἐν Ῥώμῃ, ἄλλοι δὲ διεσκορ- « πισμένοι εἰς τὰς περὶ πόλεις, μετὰ τὴν ἐκ τῆς Συνόδου ἐπι- « στροφήν μας. Τρεῖς μόνον ἐξ ἡμῶν συνώδευον τὴν Αὐτοῦ Ἀγιο-

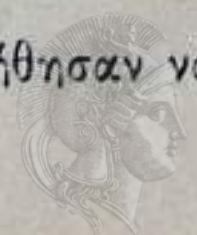
τητα. Ἄμα τῇ ἀφίξει αὐτῶν εἰς Ἀρρέτιον, πόλιν τῆς Τυρρηνίας, ὁ προκάτοχος ἡμῶν, μετὰ ὀλιγοήμερον ἀσθένειαν, ἀφῆκε τὴν κοιλάδα ταύτην τῶν δακρύων, ἥτις δὲν ἦτο ἀξία νὰ κατέχη τόσον ἅγιον Ἀρχιερέα. Ἡμεῖς ἀπεδώκαμεν εἰς τὸ φθαρτὸν σκῆνος τοῦ, τὰς ὀφειλομένας αὐτῷ τιμὰς. Αἱ δυσχέρειαι τῆς ἐκλογῆς διαδόχου τοῦ ἀποθανόντος Ἀκρου Ἀρχιερέως, ἐφαίνοντο, κατ' ἀρχάς, μεγάλαι. Οἱ πλείστοι τῶν Καρδιναλίων ἦσαν ἀπόντες, πολλοὶ δ' ἐξ αὐτῶν εὗρισκοντο πολὺ μακρὰν τοῦ Ἀρρετίου. Ἀλλ' Ἐκεῖνος εἰς τὸν ὅποῖον εἶναι εὐκόλον νὰ φέρῃ εἰς συνάντησιν πρόσωπα ὅσον καὶ ἂν ἦναι μακρὰν ἀλλήλων, ἐλάλησε ταύτῃ χρόνως εἰς τὴν καρδίαν πάντων τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν Καρδιναλίων. Ἡμεῖς, καὶ πάντες ἐκεῖνοι εἰς τοὺς ὁποίους ἀνῆκε τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ῥωμαίου Ἀρχιερέως, χωρὶς νὰ ἡμεθα συγκεκλημένοι ἐκεῖ, εὐρέθημεν συνοιθρησμένοι εἰς Ἀρρέτιον, καὶ τὴν παραμονὴν τῆς ἀγίας Ἀγνῆς, εἰσῆλθομεν εἰς τὸ μέγαρον ὅπου ὁ προκάτοχος ἡμῶν εἶχε τελευτήσῃ. Τὴν πρωίαν τῆς ἐορτῆς ἐτελέσαμεν τὴν λειτουργίαν τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν τάξιν, καὶ ἀφοῦ πρῶτον ἐπεκαλέσθημεν τὴν βοήθειαν τῆς θείας χάριτος, προέβημεν εἰς ἐκλογὴν Ἀκρου Ἀρχιερέως, διὰ ψηφοφορίας. Μετὰ τὴν πρώτην ψηφοφορίαν, γενομένης τῆς διαλογῆς τῶν ψήφων, ἀπεδείχθη ὅτι πάντες οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν, κατὰ θείαν παραχώρησιν, εἶχον ὁμοφώνως ψηφίσει ὑπὲρ τῆς ταπεινότητος ἡμῶν. Ἐκπληξίς καὶ ταραχὴ κατέλαβε τὴν

« καρδίαν μας, ὅταν εἶδομεν ἑαυτοὺς ὑψωθέντας εἰς τὴν ἀκρότητα
 « τῆς Ἱεραρχίας, ἐπὶ τῆς Καθέδρας τοῦ Πέτρου. Καὶ ποῖος, τωόντι
 « δὲν θὰ ἔτρεμε, βλέπων τιθέμενον ἐπὶ τῶν ἀσθενῶν ὤμων ἡμῶν,
 « βάρος ἱκανὸν νὰ φοβίσῃ καὶ τὸν ἰσχυρότερον γίγαντα; » Μ' ὅλους
 τοὺς φόβους τῆς ταπεινοφροσύνης του, ὁ Ἅγιος Ἱεράρχης ἀνομολο-
 γεῖ τὴν θαθεῖαν ἐντύπωσιν τὴν ὁποίαν τῷ ἐνεποίησεν ἡ πλήρης
 συμφωνία τῶν Καρδιναλίων εἰς τὸ νὰ ἐκλέξωσιν αὐτὸν εἰς τὸ ὑπατον
 ἀξιωμακ. Ἀκρου Ἀρχιερέως. « ὦ πόσον εἶναι θαυμαστὴ ἡ δύναμις
 « τοῦ Κυρίου! ἐξακολουθεῖ ὁ ἡμέτερος Ἅγιος, πόσον ἄμετρον τὸ
 « μέγεθος τῆς θείας Προνοίας, εἰς τὴν ὁποίαν οὐδὲν δύναται νὰ
 « ἀντισταθῇ. Τίς δύναται νὰ μὴ θαυμάσῃ τὸ βάθος τῶν βουλῶν
 « Σου, καὶ τὰ ἄπειρα μέσα τῆς σοφίας Σου; Ἐν μιᾷ στιγμῇ
 « ἐπραγμάτωσας ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἄλλοτε, μόνον διὰ μακροῦ χρό-
 « νου ἠδύνατο νὰ κατορθωθῇ. Ὅσῳ μεγάλοι καὶ ἂν ὑπῆρξαν οἱ
 « πρῶτοι φόβοι ἡμῶν, ὅταν ἀναλογιζώμεθα ὅτι τὴν ἐκλογὴν
 « ταύτην διεύθυνεν αὐτὸς ὁ Θεός, αἰσθανόμεθα ἀναγεννώμενον τὸ
 « θάρρος ἡμῶν. Ἀναθέσαντες πάσας ἡμῶν τὰς ἐλπίδας εἰς τὴν
 « βοήθειαν τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ, ἐδέχθημεν ν' ἀναλάβωμεν τὸ
 « βαρύτατον τοῦτο φορτίον, παρ' ὅλην τὴν ἀνικανότητα καὶ ἀδυ-
 « ναμίαν ἡμῶν. Ὑπὸ τοιαύτης ἐμπνεόμενοι πεποιθήσεως, ἀπε-
 « φασίσσαμεν, μὲ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ, νὰ ἀκολουθήσωμεν τὰ ἔχνη
 « προκατόχου ἡμῶν, ἐν ταῖς ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς Ἀγίας
 « Ἐκκλησίας προσπάθειαις ἡμῶν. »

I'

ΑΚΡΑ ΑΡΧΙΕΡΑΤΕΙΑ ΙΝΝΟΚΕΝΤΙΟΥ ΤΟΥ Ε'.

Ὁ Ἰννοκέντιος ἀνεχώρησεν ἐξ Ἀρρετίου περὶ τὰ τέλη Ἰανουαρίου, κατευθυνόμενος εἰς Ῥώμην. Φθάσας εἰς Βιτέρβον, ἐξήνεγκε, σχετικῶς πρὸς τὸν ἐνταφιασμὸν Κλήμεντος τοῦ Δ', ἐπίσημον ἀπόφασιν, δι' ἧς παρεχωρεῖτο εἰς τοὺς Δομινικανούς τῆς πόλεως ἐκείνης, τὸ λείψανον τοῦ Πάπα τούτου. Κλήμης ὁ Δ', ἄμεσος προκατοχος Γρηγορίου τοῦ Γ', ὑπῆρξεν ὁ φίλος καὶ εὐεργέτης τῶν τέκνων τοῦ Ἀγίου Δομνίκου καὶ Ἀγίου Φραγκίσκου. Ἡ ἰδιαιτέρα του ἀγάπη πρὸς τὰ τέκνα τοῦ Ἀγίου Δομνίκου ἦτο τοιαύτη, ὥστε, μολονότι δὲν ἠδύνατο, ἔνεκα τῶν καθηκόντων τοῦ ὑπάτου ἀξιωματός του, νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ Τάγμα των, ἐπεθύμει, ἐν τῷ κρυπτῷ, νὰ φέρῃ τὸ ἑνδύμα των, τὸ ὅποιον καὶ ἔφερε, μετὰ θρησκευτικοῦ σεβασμοῦ, ὑποκάτω τῆς παπικῆς περιβολῆς του. Πρὸς τούτοις, ἐτήρει τὰς νηστείας καὶ τὰ ἄλλα ἔθιμα τοῦ Ταγματος, ἐν τῷ μέσῳ τῆς Αὐλῆς του, ἐφ' ὅσον ταῦτα συνεβιβάζοντο μετὰ τῶν καθηκόντων τοῦ Ἀποστολικοῦ ἀξιωματος. Τέλος, ἐδήλου, ἐν τῇ διαθήκῃ του, ὅτι ἤθελε, μετὰ θάνατον, νὰ ἀναπαυθῇ ἐν τινὶ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Ταγματος τῶν Δομινικανῶν. Οἱ Δομινικανοὶ τοῦ μοναστηρίου τοῦ Βιτέρβου ἐζήτησαν τὴν πολύτιμον ταύτην παρακαταθήκην, ἀλλ' οἱ κανονικοὶ τοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ ἠρνήθησαν νὰ

τὴν παραδώσωσι, μετὰ τὴν κηδείαν, ἣτις ἐτελέσθη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ των. Κατὰ τὴν ἀρχιερατείαν Γρηγορίου τοῦ Γ', συζητήσεις σχεδὸν διαρκεῖς ἐγένοντο μεταξὺ τῶν κανονικῶν τοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ καὶ τῶν Δομινικανῶν. Ἡδὲ Γρηγόριος ὁ Γ' εἶχε γράψῃ εἰς τὸν Καρδινάλιον Ριχάρδον Ἀννιβάλδην Μολάριαν, διατάσσων αὐτὸν νὰ φροντίσῃ ὅπως τὸ λείψανον Κλήμεντος τοῦ Δ' ἀποδοθῇ εἰς τοὺς Δομινικανούς, ἐπιβάλλων, ἐν ἀνάγκῃ, ἐπιτίμια ἐκκλησιαστικὰ εἰς τοὺς κανονικοὺς τοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ. Ὁ Καρδινάλιος εἶχε διατάξει τὴν μεταφορὰν τοῦ φερέτρου Κλήμεντος τοῦ Δ', ἀλλ' αἱ διαταγαὶ του δὲν εἶχον ἐκτελεσθῇ. Πιθανῶς, Ἰννοκέντιος ὁ Ε' μεταβαίνων εἰς Ῥώμην, διῆλθε διὰ Βιτέρβου, κατ' αἵτησιν τῶν μοναχῶν τοῦ Τάγματος ἡμῶν, διὰ νὰ καταβάλλῃ τὴν ἰσχυρογνωμοσύνην τῶν κανονικῶν, καὶ ἐκτελέσῃ τὰς τελευταίας διαθέσεις Κλήμεντος τοῦ Δ', καὶ τὰς ἐπανειλημμένας διαταγὰς Γρηγορίου τοῦ Γ'. Ὁ Ἰννοκέντιος διέταξεν ὅπως τὰ ὅστ' αὐτὸς Κλήμεντος τοῦ Δ' μετενεχθῶσιν ἀμέσως ἐκ τοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας τῶν βάθρων (Dei gradi). Οἱ Δομινικανοὶ τὰ μετέφεραν μετὰ χαρᾶς, καὶ ἱδρυσαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ των λαμπρὸν μαυσωλεῖον, ἐνθα νῦν ἀναπύονται, ἐν εἰρήνῃ, τὰ ὅστ' αὐτοῦ, ὅστις ζῶν ὑπῆρξεν ὁ σταθερὸς φίλος τῶν τέκνων τοῦ Ἀγίου Δομνίκου.

Ὁ Ἰννοκέντιος, εὐθὺς μετὰ τὴν ἐκλογὴν του, ἤρχισε νὰ ἐργάζεται διὰ τὴν θεραπείαν τῶν δεινῶν τὰ ὅποια ἐμάστιζον πανταχοῦ τὴν χριστιανωσύνην. Τὴν ἐπαύριον τῆς ἐκλογῆς του, ἔστειλεν

πιστολήν πλήρη στοργῆς πρὸς τοὺς Γενουάτας, παρακινῶν αὐτοὺς
καὶ κάμωσιν εἰρήνην μετὰ τὸν βασιλέα τῆς Νεαπόλεως. Ἀμέσως δὲ
μετὰ τὴν ἐνθρόνισίν του, ἣτις ἔλαβε χώραν ἐν Ῥώμῃ, τῇ 22α
Φεβρουαρίου, ἔγραψεν ἐγκύκλιον πρὸς πάντας τοὺς Ἐπισκόπους,
πληροφορῶν αὐτοὺς ὅτι ἡ θεία Πρόνοια ἔδωκε διάδοχον εἰς τὸν
μακάριον Γρηγόριον. Ἐπεκύρωσε τὰ δικαιώματα Καρόλου τῆς Ἀνζού
ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Νεαπόλεως, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι δὲν θὰ ἐπεξέτεινε
τὴν ἐξουσίαν του ἐν Ἰταλίᾳ, πέραν ὁρισμένων ὁρίων. Ἀπηγόρευσε
εἰς τὸν αὐτοκράτορα Ῥοδόλφον νὰ εἰσέλθῃ εἰς Ἰταλίαν μετὰ τοῦ
στρατοῦ καὶ τῆς Αὐλῆς του, διὰ νὰ μὴν ἀνανεωθῶσιν αἱ ἔριδες
μεταξὺ Γουέλφων καὶ Γιβελίνων. Πληροφορηθεὶς ὅτι οἱ ἀλλόφυλοι
ἠτοιμάζοντο νὰ εἰσβάλωσιν ἐκ νέου εἰς τὴν Ἰσπανίαν, διέταξε τὸν
κλῆρον ἐκείνου τοῦ βασιλείου, νὰ βοηθήσῃ τὸν βασιλέα διὰ προσευ-
χῶν καὶ χρημάτων, καὶ παρώτρυνε θερμῶς τὸν ἰσπανικὸν λαὸν
νὰ συνδράμῃ γενναίως τὸν βασιλέα του, ἐν τῷ κατὰ τῶν ἀλλο-
εθνῶν ἀγῶνι. Οἱ τελευταῖοι οὗτοι πτοηθέντες ἐκ τῆς κινήσεως καὶ
τῶν προετοιμασιῶν εἰς ἃς ἔδωκαν ἀφορμὴν οἱ λόγοι τοῦ Πάπα,
ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Ἀφρικὴν.

ΙΑ΄.

Η ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἡ μέριμνα τοῦ νέου Πάπα δὲν περιορίζετο ἐν Εὐρώπῃ. Τὰ
συμφέροντα τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν Ἁγίων Τόπων, τῷ

ἦσαν πολὺ πολύτιμα διὰ τὰ λησμονήση. Ἐν τῇ Συνόδῳ τῆς
 Λυῶν εἶχε συντελέσει τὰ μέγιστα, ὅπως ἐπιτύχῃ παρὰ τῶν ἀντι-
 προσώπων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας τὴν συναίνεσίν των εἰς τὴν
 τόσῳ ἐπιθυμητὴν ἔνωσιν. Ἦδὴ ἦτο ἀναγκαῖον ἵνα ὁ αὐτοκράτωρ,
 ὁ κληρὸς καὶ ὁ λαὸς ἀκολουθήσωσι τὸ παράδειγμα τῶν πρέσβεών
 των. Διὰ τοῦτο, ὅτε οὗτοι διήρχοντο διὰ Ῥώμης, Ἰννοκέντιος ὁ Ε΄.
 θερμότατα τοὺς παρώτρυνε νὰ παρακινήσωσι τοὺς διαφωνοῦντας
 ὅπως ἐπιστρέψωσιν εἰς τοὺς κόλπους τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας.
 Ἐστειλεν εἰς Κωνσταντινούπολιν τέσσαρας πεπαιδευμένους καὶ ζη-
 λωτάς μοναχοὺς, ὡς πρέσβεις τῆς Ἀγίας Ἐδρας, διὰ νὰ ἐπιτύχωσι
 ταχύτερον καὶ λαμπρότερον ἀποτέλεσμα. Τῆς ἐνώσεως ἅπαξ ἐδραι-
 ουμένης, οἱ βασιλεῖς καὶ οἱ ἡγεμόνες τῆς Εὐρώπης θὰ ἦνωνον τὰς
 δυνάμεις των μὲ τὰς τοῦ αὐτοκράτορος, διὰ νὰ ἐλευθερώσωσι τὴν
 Ἀγίαν Γῆν ἐκ τῶν χειρῶν τῶν ἄλλοφύλων. Ὁ Ἰννοκέντιος εἶχεν
 ἤδη κατορθώσει νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν εἰρήνην μεταξὺ τῶν Γε-
 νουατῶν καὶ τοῦ βασιλέως τῆς Νεαπόλεως. Πάντες προέβλεπον
 ὅτι διὰ τῆς δραστηριότητος, τοῦ ζήλου καὶ τῆς φρονήσεώς του
 θὰ κατώρθου ἐπίσης νὰ συμφιλιώσῃ καὶ εἰρηνεύσῃ διαχρόρους πό-
 λεις τῆς Ἰταλίας, αἵτινες ἐπολέμουν ἀλλήλας. Πρὸς τὸν σκοπὸν
 τοῦτον εἶχεν ἀποταθῇ πρὸς τοὺς πολίτας τῆς Φλωρεντίας, Πίσσης,
 Σιένης καὶ Βενετίας. Ἐπεθύμει νὰ ἀποτρέψῃ τὸν αὐτοκράτορα τοῦ
 νὰ διέλθῃ τὰς Ἀλπεῖς μετὰ τῆς Αὐλῆς του, πρὶν ἢ ἡ εἰρήνη ἀπο-
 κατασταθῇ τελείως. Ἡ ἐπέμβασις τῶν Γερμανῶν ἐν τῷ μέσῳ

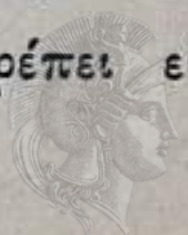
τῶν ταραχῶν τῆς Ἰταλίας, δὲν ἐφαίνετο καθόλου εἰς τὸν Ἰννοκέν-
τιον ἐχέγγυον εἰρήνης. Δὲν εἶχε καιρὸν νὰ χάνῃ, ἐὰν ᾔθελε νὰ
ἐμποδίσῃ τὸν αὐτοκράτορα τοῦ νὰ εἰσέλθῃ εἰς Λομβαρδίαν. Διὰ
τοῦτο, μόλις ἔφθασεν εἰς Ῥώμην, ἔστειλε γράμματα ἀποστολικά
πρὸς τὸν Ῥοδόλφον, ἀπαγορεύων εἰς αὐτὸν νὰ ἔλθῃ εἰς Ἰταλίαν καὶ
νὰ λάβῃ τὸν δακτύλιον τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ἀξιώματος, πρὶν ἐκ-
πληρώσῃ τὰς ὑποσχέσεις του, καὶ δώσῃ τὰς ὑπὸ τοῦ Γρηγορίου αἰ-
τηθείσας ἐγγυήσεις, κατὰ τὴν ἐν Λαυσάνῃ συνδιάσκεψιν. Ταῦτο-
χρόνως, ὁ Πάπας τῷ ἀνήγγειλε τὴν εἰς Γερμανίαν ἀποστολὴν τοῦ
πρέσβεώς του, Κυρίου Βερνάρδου Καστανέδου, ὅστις ὑπῆρξε μαθη-
τῆς τοῦ Ἰννοκεντίου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῶν Παρισίων. Ὁ Πάπας
διὰ νὰ διευκολύνῃ τὸ ἔργον τοῦ πρέσβεώς του τούτου, ἔστειλεν
ἐγκύκλιον ἐπιστολὴν εἰς τοὺς ἀρχιεπισκόπους Κολωνίας, Μαγεντίας
καὶ Τρεβήρων, καὶ εἰς τοὺς ἐπισκόπους τῆς Βασιλείας, Τριδέντου
καὶ Βυρσβούργου, εἰς τὸν Δοῦκα τῆς Βαυαρίας καὶ εἰς τὸν Ἀρ-
χοντα τῆς Νορμβέργης, διατάσσων αὐτοὺς νὰ κάμωσι πᾶν τὸ
δυνατὸν, ἵνα βοηθήσωσι τὸν Βερνάρδον Καστανέδον εἰς τὴν εἰρή-
νευσιν Γερμανίας καὶ Ἰταλίας. Τοιαῦται λαμπραὶ ἀρχαὶ διήγει-
ραν τὰς χρηστοτέρας ἐλπίδας ἐπὶ τῇ Ἀρχιερατείᾳ τοῦ νέου Πάπα.

ΙΒ΄.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ

Φεῦ ! Πάσας τὰς ἐλπίδας ταύτας ἔμελλον νὰ ἐπακολουθήσωσιν ἐντὸς ὀλίγου τὸ πένθος καὶ τὰ δάκρυα. Εἶχεν ἀπολαύσει πάντοτε ἄκρας υἱείας κατὰ τὸ διάστημα τοῦ μοναχικοῦ, αὐστηροῦ καὶ ἀπονεκρωμένου βίου του. Δὲν εἶχεν ὑποκύψει ὑπὸ τὸ βάρος συνεχῶν κόπων ἐν τῇ Συνόδῳ. Ἀλλὰ τώρα ἡ μέριμνά του διὰ τὸ κχλὸν τῆς Ἐκκλησίας ἀπέβη τόσον μεγάλη, ὥστε προεκάλεσε κακοήθη πυρετὸν, ὁ ὁποῖος ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν τὸν ἔφερεν εἰς τὸν τάφον. Αἰσθανόμενος ὅτι τὸ τέλος του ἐπλησίαζε, συνήθροισε περὶ ἑαυτὸν τοὺς Καρδινάλιους καὶ τοὺς ἄλλους ἀνωτέρους κληρικοὺς τῆς Αὐλῆς του. Ἦθελεν ἀκόμη νὰ καταναλώσῃ καὶ τὰς τελευταίας του στιγμὰς πρὸς δόξαν τοῦ Θεοῦ καὶ οἰκοδομὴν τῶν ἀδελφῶν του. Ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτῶν ἠὺχαρίστησε τὸν Θεὸν διὰ τὰς πολυτίμους δωρεὰς τὰς ὁποίας τῷ ἐπεδαψίλευσε. Συνεβούλευσε πάντας τοὺς περὶ αὐτὸν νὰ μὴ προσκολλῶνται εἰς τὰ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου τούτου. « Εὐγενὴς « καταγωγὴ, εἶπε, πλούτη, σφία, ὠραιότης εἶναι πράγματα τὰ « ὁποῖα οἱ ἄνθρωποι μεγάλως ἐπιζητοῦσιν. Ἡ θεία Πρόνοια ἠθέ- « λησε νὰ ἔχω ὅλα αὐτὰ τὰ δῶρα. Καὶ τώρα, προσέθηκεν, ἀπο- « καλύπτων τὸ ἰσχνὸν τοῦτο στῆθος, παρατηρῶ τί ἔγινεν ἐκεῖνος « ὅστις εἶχεν ὅλα τὰ ἀγαθὰ ταῦτα. Διὰ τοῦτο πρέπει εἰς τὸν

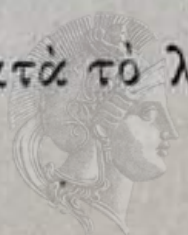

« Θεὸν μόνον νὰ προσκολλᾶσθε καὶ Ἐκεῖνον μόνον νὰ ἀγαπᾶτε. »
Ἐνισχυθεῖς διὰ τῶν ἀχράντων μυστηρίων, τὰ ὅποια ἔλαβε μετ' ἀγγελικῆς εὐσεβείας, καὶ ἀφήσας χωρὶς λύπην πᾶσαν ἐπίγειον δόξαν, ὁ μακάριος Ἰννοκέντιος ὁ Ε΄., ἐκοιμήθη τὸν ὕπνον τοῦ δικαίου, τῇ 22ᾳ Ἰουνίου 1276, ἐν ἡλικίᾳ 52 ἐτῶν, διαμείνας ἐπὶ τῆς Καθέδρας τοῦ Πέτρου μόνον πέντε μῆνας καὶ δύο ἡμέρας.

ΙΓ΄.

ΤΙΜΑΙ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ

Ἡ λαμπρότης τῆς κηδείας του κατὰ τὸ ἄπειρον πλῆθος τὸ ὁποῖον τὴν παρηκολούθησεν, ἀπέδειξαν τὴν λύπην τὴν ὁποίαν ὁ θάνατός του ἐπροξένησε, καὶ τὸν γενικὸν σεβασμὸν τὸν ὁποῖον εἶχεν ἐμπνεύσει. Ἐτάφη ἐν τῷ ναῷ τοῦ Λατεράνου. Ὁ αὐτοκράτωρ Φίλιππος τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὁ βασιλεὺς Κάρολος τῆς Ἀνζού, οἱ Καρδινάλιοι, ὁ κληρὸς τῆς Ῥώμης καὶ ἄπειρον πλῆθος Ῥωμαίων καὶ ξένων, παρέστησαν εἰς τὸν ἐνταφιασμὸν του. Ἀρχαῖός τις χρονγράφος λέγει, « Ὅλος ὁ κληρὸς τὸν ἔκλαυσε, διότι παρὰ πάντων
« ἐθεωρεῖτο ὡς ἄνθρωπος δίκαιος, ὅστις ὑπερεῖχε πάντων τῶν συγ-
« χρόνων του κατὰ τὴν παιδείαν καὶ τὴν φρόνησιν. Κατὰ τὸ λέ-

« γειν τῶν Καρδιναλίων, εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἰωνιότητα περιβεβλη-
« μένος τὴν ἁθωότητα τοῦ βαπτίσματος, καὶ πλήρης ἁξιωμασθίων.»

Ὁ βασιλεὺς Κάρολος, ἀδελφὸς τοῦ ἁγίου Λουδοβίκου, τῷ ἀνή-
γειρε μεγαλοπρεπῆ τάφον. Τὸ μνημεῖον τοῦτο κατεστράφη βραδύ-
τερον ὅπότεν μεγάλαι μεταβολαὶ ἐγένοντο ἐν τῷ ναῷ, κατὰ τὸν
δέκατον τέταρτον αἰῶνα, ἀλλ' ἡ πολύτιμος μνήμη τῶν ἀρετῶν τοῦ
ἁγίου Ἱεράρχου παρέμεινε καὶ θὰ παραμένῃ ἔσαεῖ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

Τὸ Τάγμα τοῦ Ἀγίου Δομνίκου, ἰδιτέρως, τὴν διетήρησε
στοργικῶς, καὶ οὐδέποτε θὰ παύσῃ νὰ τιμᾷ καὶ εὐλογῇ τὴν μνή-
μην αὐτοῦ.

Ἡ Αὐτοῦ Ἀγιότης, Λέων ὁ ΙΓ'. ἐπεκύρωσε, τὴν 13 Μαρτίου,
1898, τὸ Διάταγμα τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἱεροτελεστιῶν (Congre-
gazione dei Riti) δι' οὗ ἐπισήμως ἐπιτρέπεται ἡ εἰς τὸν μακά-
ριον Ἰννοκέντιον ἀπονομὴ θρησκευτικῶν τιμῶν, καὶ, οἰκείᾳ βουλή-
σει, ἐδήλωσεν ὅτι ἐπεθύμει ὅπως τὸ προνόμιον τοῦ τελεῖν τὴν
λειτουργίαν καὶ ἀναγινώσκειν τὴν ἀκολουθίαν τοῦ μακαρίου Ἰννο-
κεντίου τοῦ Ε'. τὸ ὅποῖον ἔχει ἤδη χορηγηθῇ εἰς τὸ Τάγμα τῶν
Δομνικανῶν, καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας Λυῶν καὶ Ἀόστης, ἐπεκταθῇ
εἰς ὅλον τὸν κλῆρον τῆς Ῥώμης, καὶ, κατ' ἐξαίρεσιν ἀληθῶς μερι-
κὴν, καὶ εἰς τὸν μέγαν ναὸν τοῦ Ἀγίου Πέτρου καὶ τοῦ Ἀγίου
Ἰωάννου ἐν Λατεράνῳ.

ΙΔ΄.

ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΙΝΝΟΚΕΝΤΙΟΥ

Τὰ θαύματα εἶναι τὸ σημεῖον τῆς ἀγιότητος, μάλιστα ὅταν γίνωνται μετὰ τὸν θάνατον δούλου τινος τοῦ Θεοῦ, κατόπιν προσευχῶν γενομένων πρὸς αὐτόν. Ὁ Θεὸς δὲν ἔλειψε τοῦ νὰ ἐνεργήσῃ τοιαῦτα ἵνα ἀποδείξῃ τὴν ἀγιότητα τοῦ μακαρίου Ἰννοκεντίου. Ἡ λεπτομερὴς ἀφήγησις τῶν θαυμασίων χαρίτων τῶν ἐπιτευχθεισῶν τῇ μεσιτείᾳ αὐτοῦ δὲν διεσώθη μέχρις ἡμῶν· τὰ θαύματα ὅμως ταῦτα ἦσαν γνωστὰ εἰς τοὺς συγχρόνους καὶ ἀκόμη εἰς τοὺς μεταγενεστέρους αἰῶνας. Ἐπιγραφή τις γεγραμμένη 79 ἔτη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀγίου Ἱεράρχου, κατῶθι εἰκόνης του τινος εἰς τὸ Τρεβίσιον, καὶ σωζομένη ἀκόμη, φέρει τὰς λέξεις ταύτας: « Ἐλαμψε διὰ πολλῶν θαυμάτων. » Πολλὰ μαρτυρολόγια ἐπαναλαμβάνουσι σχεδὸν τὰς αὐτὰς λέξεις, καὶ πολλοὶ συγγραφεῖς, μεταξὺ τῶν ὁποίων, ὁ Μιχαὴλ Πίος, ὁ Νικόλαος Φεβούρης καὶ ὁ Καβαλιέρης, ἀποδίδουσι πολλὰ θαύματα εἰς τὸν μακάριον Ἰννοκέντιον καὶ ζῶντα καὶ μετὰ θάνατον. Τὰ θαύματα ταῦτα, φυσικῶς τῷ λόγῳ, προὔποθέτουσι τὸν σεβασμὸν τοῦ λαοῦ καὶ τὸν δικαιοῦσι.

ΔΕΗΣΙΣ

Δέσποτα Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Ὃς, ἡνίκα ἔμελλες ἀπελθεῖν τοῦ κόσμου τούτου, καὶ πρὸς τὸν αἰώνιον ἐπανακτάμῃ Πατέρα, θερμῶς ἡτήσω παρ' Αὐτοῦ τὴν ἔνωσιν πάντων τῶν εἰς Σέ πιστευόντων, οὓς καὶ, ὡς μίαν ποίμνην, παρέδωκας τῷ κορυφαίῳ τῶν μαθητῶν Σου Πέτρῳ, ποιμαίνειν καὶ ὁδηγεῖν εἰς νομὰς σωτηρίου, ἐπίβλεψον ἐπὶ τοὺς διεσπῶτας ἡμῶν ἀδελφοὺς, καὶ ἐπανάγαγε αὐτοὺς, τῇ Σῇ χάριτι, εἰς τὴν ἐνότητα τῆς Ἀγίας Σου Ἐκκλησίας, πρεσβείαις τῆς Πανάγνου Σου Μητρὸς καὶ τοῦ μακαρίου Ἰννοκεντίου, ὃν ἀνέδειξας, ἐν καιρῷ, πιστὸν τοῦ ἀμπελώνός Σου φύλακα καὶ ζηλωτὴν τῆς ἐνώσεως τῶν εἰς Σέ πιστευόντων. Ἀμήν.

Cum approbatione Ecclesiastica.

Ἐγκρίσει τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000023535

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ